

НИЙСЛЭЛИЙН
СТАТИСТИКИЙН
ГАЗАР

НИЙСЛЭЛИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН БАЙДАЛ

СТАТИСТИКИЙН
ТАНИЛЦУУЛГА

www.ubstat.mn

www.facebook.com/ubstat

АГУУЛГА

	Хуудасны дугаар
НИЙСЛЭЛИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ, 2015-2019 ОН	1
НИЙСЛЭЛИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ, ДҮҮРГЭЭР	2
БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙ ИРГЭД	3
НИЙГМИЙН ДААТГАЛ	4
ЭРҮҮЛ МЭНД	6
АМЬДАРЧ БУЙ ОРЧИН	8
ГЭМТ ХЭРЭГ	12
ТӨСӨВ	15
ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ	18
АЖ ҮЙЛДВЭР	27
МАЛ АЖ АХУЙ	32
НИЙТИЙН ТЭЭВЭР	34
ХОТЫН АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛ	39
ХОТЫН НИЙТИЙН АЖ АХУЙ	40

Хүснэгт 1. Нийслэлийн эдийн засаг, нийгмийн үндсэн үзүүлэлт, жил бүрийн VI сард

Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2015	2016	2017	2018	2019
Шинээр төрсөн хүүхэд	тоо	20 623 ↑0.8	20 005 ↓3.0	18 309 ↓8.5	20 042 ↑9.5	20 239 ↑1.0
Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд, сарын эцэст	хүн	12 407 ↓15.2	12 404 ↓0.02	8 610 ↓30.6	9 413 ↑9.3	6 929 ↓26.4
Үүнээс: эмэгтэй	хүн	6 600 ↓17.7	6 528 ↓1.1	4 464 ↓31.6	4 364 ↓2.2	3 694 ↓15.4
Халдварт өвчнөөр өвчилсөн хүн	тоо	24 343 ↑176.3	28 151 ↑15.6	16 125 ↓42.7	17 989 ↑11.6	12 463 ↓30.7
Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг	тоо	9 633 ↑14.5	10 050 ↑4.3	8 289 ↓17.5	14 578 ↑75.9	11 698 ↓19.8
Хэрэглээний үнийн индексийн сарын өөрчлөлт	хувь	0.1 ↓0.4	-0.5 ↓0.6	-0.7 ↓0.2	0.7 ↑1.4	1.4 ↑0.7
Төгрөгийн ам.доллартай харьцах ханш, сарын эцэст	1US\$ =₮	1 964 ↑7.5	1 982 ↑0.9	2 350 ↑18.5	2 412 ↑2.6	2 654 ↑10.0
Нийслэлийн төсвийн орлого, өссөн дүнгээр	тэрбум төгрөг	407.9 ↓0.1	432.8 ↑6.1	322.0 ↓25.6	408.9 ↑27.0	425.2 ↑4.0
Нийслэлийн төсвийн зарлага, өссөн дүнгээр	тэрбум төгрөг	381.1 ↑35.6	482.5 ↑28.1	430.5 ↓10.7	543.9 ↑26.3	567.5 ↑4.3

Тайлбар: өмнөх онтой харьцуулсан ↑, ↓ эерэг өөрчлөлтийн хувь;
 ↑, ↓ сөрөг өөрчлөлтийн хувь;
 = тогтвортой

Хүснэгт 2. Нийслэлийн эдийн засаг, нийгмийн үзүүлэлтүүд, дүүргээр

Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2018 оны VI сард					2019 оны VI сард				
		Хотын дундаж	Хамгийн өндөр		Хамгийн бага		Хотын дундаж	Хамгийн өндөр		Хамгийн бага	
Хүн амын нягтрал /нэг кв км-т ногдох хүн/	тоо	304	Баянгол	7 581	Налайх	54	310	Баянгол	7 765	Налайх	55
			Чингэлтэй	1 797	Багануур	47		Чингэлтэй	1 777	Багануур	48
			Сүхбаатар	668	Багахангай	30		Сүхбаатар	702	Багахангай	32
Ажилгүйчүүд хөдөлмөрийн насны 10 000 хүнд ногдох	0\000**	104	Багахангай	539	Сонгинохайрхан	87	79	Багахангай	330	Чингэлтэй	72
			Багануур	256	Баянгол	74		Багануур	136	Хан-Уул	57
			Сүхбаатар	130	Хан-Уул	66		Баянзүрх	116	Сонгинохайрхан	41
Нялхсын нас баралт /амьд төрсөн 1000 хүүхдэд/	0\00*	10	Хан-Уул	12	Багануур	9	10	Налайх	20	Баянгол	8
			Чингэлтэй	11	Налайх	8		Багануур	14	Хан-Уул	6
			Сонгинохайрхан	10	Багахангай	-		Чингэлтэй	13	Багахангай	-
10 000 хүн тутмаас халдварт өвчнөөр өвчлөгчид	0\000	114	Баянзүрх	156	Сонгинохайрхан	88	87	Баянзүрх	106	Баянгол	66
			Багануур	129	Налайх	67		Хан-Уул	73	Налайх	62
			Сүхбаатар	112	Багахангай	32		Сонгинохайрхан	71	Багахангай	7
Төсвийн орлого, зарлагын харьцаа зарлага=100	тоо	75	Сүхбаатар	75	Сонгинохайрхан	10	75	Сүхбаатар	79	Налайх	12
			Чингэлтэй	65	Налайх	9		Чингэлтэй	56	Багануур	10
			Хан-Уул	47	Багахангай	6		Хан-Уул	49	Багахангай	7
18-аас дээш насны 10 000 хүнд ногдох Гэмт хэрэг	тоо	152	Сүхбаатар	252	Сонгинохайрхан	91	124	Сүхбаатар	191	Налайх	70
			Баянзүрх	194	Багахангай	76		Чингэлтэй	142	Багануур	53
			Баянгол	177	Багануур	71		Баянзүрх	138	Багахангай	35

Тайлбар: * промилль ** продицимилль

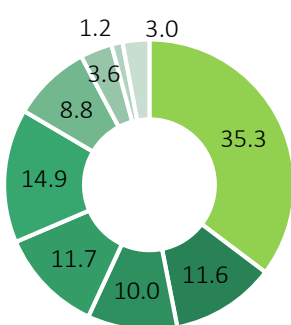
БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙ ИРГЭД

Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яамны захиргааны статистик мэдээгээр дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн албанд бүртгэлтэй, ажил идэвхтэй хайж байгаа ажилгүй иргэдийн тоо нийслэлийн хэмжээнд 2019 оны 6 дугаар сард 6929 болж, өмнөх оны мөн үеэс 2484 (26.4%) хүнээр, өмнөх сараас 416 (5.7%) хүнээр тус тус буурсан байна. Бүртгэлтэй нийт ажилгүй иргэдийн 3694 (53.3%) нь эмэгтэйчүүд байна.

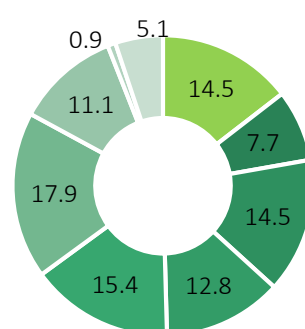
Насны бүлгээр авч үзвэл бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн 2707 (39.1%) нь 25-34 насны залуучууд, 1933 (27.9%) нь 35-44 насныхан, 1437 (20.7%) нь 45-аас дээш насныхан, 852 (12.3%) нь 15-24 насныхан байна.

Зураг 1. Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд, дүүргээр, нийслэлийн дүнд эзлэх хувиар, VI сарын эцэст

а. Бүртгэлтэй нийт ажилгүй иргэд

б. Хөгжлийн бэрхшээлтэй, бүртгэлтэй ажилгүй иргэд

Нийслэлийн хэмжээнд бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн 117 (1.7%) нь хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд байгаа бөгөөд 64 (54.7%) нь эмэгтэйчүүд байна. Бүртгэлтэй нийт ажилгүй иргэдийн 2445 (35.3%) нь Баянзүрх, 806 (11.6%) нь Сонгинохайрхан, 1032 (14.9%) нь Баянгол, 808 (11.7%) нь Сүхбаатар, 692 (10.0%) нь Чингэлтэй, 608 (8.8%) нь Хан-Уул, 246 (3.5%) нь Багануур, 86 (1.2%) нь Багахангай, 206 (3.0%) нь Налайх дүүрэгт тус тус амьдарч байна.

Дүүргүүдийн хөдөлмөр эрхлэлтийн албанд 2019 оны 6 дугаар сард ажилгүй 3380 иргэн шинээр бүртгүүлж, бүртгэлтэй байсан 1501 иргэн ажилд зуучлагдан орж, 2295 иргэн ажил идэвхтэй хайхгүй байгаа шалтгаанаар бүртгэлээс хасагдсан байна.

Өмнөх оны мөн үеэс шинээр бүртгүүлсэн ажилгүй иргэд 131 (4.0%) хүнээр, ажилд зуучлагдан орсон иргэд 853 (1.3 дахин) хүнээр, ажил идэвхтэй хайхгүй байгаа шалтгаанаар бүртгэлээс хасагдсан иргэд 837 (57.4%) хүнээр өссөн байна.

Зураг 2. Хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагад шинээр бүртгүүлсэн, ажилд зуучлагдан орсон иргэд, VI сарын эцэст

2018 VI 3 249 ➔ 648

2019 VI 3 380 ➔ 1 501

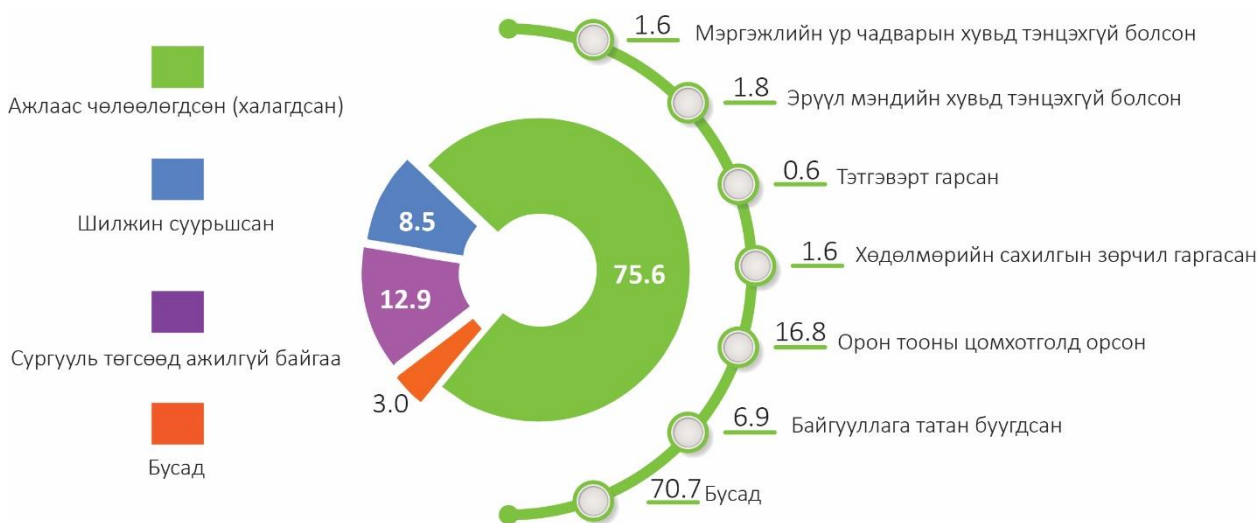
Шинээр бүртгүүлсэн ажилгүй иргэд

Ажилд зуучлагдан орсон иргэд

Хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагад 2019 оны 6 дугаар сард 3380 хүн шинээр бүртгүүлсэн байгааг ажил хайж буй шалтгаанаар нь авч үзвэл хамгийн их буюу 75.6 хувь нь ажлаас чөлөөлөгдсөн болон халагдсан иргэд байна.

Зураг 3. Хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагад ажил хайн шинээр бүртгүүлсэн иргэд, ажил хайж буй шалтгаанаар, VI сарын эцэст

Хүснэгт 3. Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд, боловсролын түвшнээр, VI сарын эцэст

Үзүүлэлт	Ажилгүй иргэдийн тоо			Дүнд эзлэх хувь		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Ажилгүйчүүд, бүгд	8 610	9 413	6 929	100.0	100.0	100.0
Үүнээс:						
Дээд боловсролтой	3 681	3 718	3 042	37.8	39.5	43.9
Тусгай дүнд боловсролтой	509	480	291	6.4	5.1	4.2
Мэргэжлийн анхан шатны боловсролтой	389	374	210	5.8	4.0	3.0
Ерөнхий боловсролтой	3 993	4 787	3 331	49.5	50.8	48.1
Мэргэжилгүй	38	54	55	0.5	0.6	0.8

2019 оны 6 дугаар сард бүртгэлтэй ажилгүй иргэдээс хөдөлмөр эрхлэлтийн албадаар зуучлагдан ажилд орсон 1501 хүний 19 (1.3%) нь улсын үйлдвэрийн газарт, 7 (0.5%) нь төрийн бус байгууллагад, 58 (3.9%) нь төсөвт байгууллагад, 1417 (94.4%) нь компани, нөхөрлөл, хоршоо болон бусад газарт ажилд оржээ.

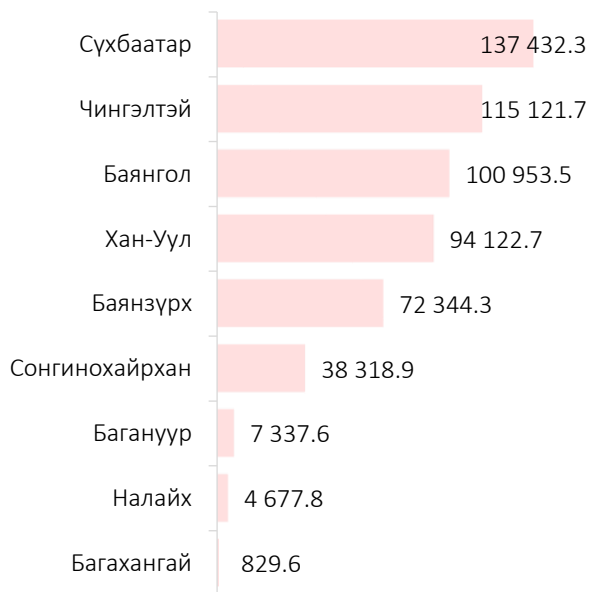

НИЙГМИЙН ДААТГАЛ

2019 оны эхний 6 сард нийслэлийн нийгмийн даатгалын салбарын үйлчилгээнд 28.3 мянган байгууллага, 605.1 мянган иргэн хамрагдаж, 571.1 тэрбум төгрөгний нийгмийн даатгалын шимтгэл төлжээ.

Нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөгч нийт иргэдийн 425.6 мянга (70.3%) нь аж ахуйн нэгж байгууллагын, 106.0 мянга (17.5%) нь төсөвт байгууллагын, 73.5 мянга (12.2%) нь сайн дурын даатгуулагчид байна. Даатгуулагчийн тоо өмнөх оны мөн үеэс 46.1 мянган (8.2%) даатгуулагчаар өссөн байна.

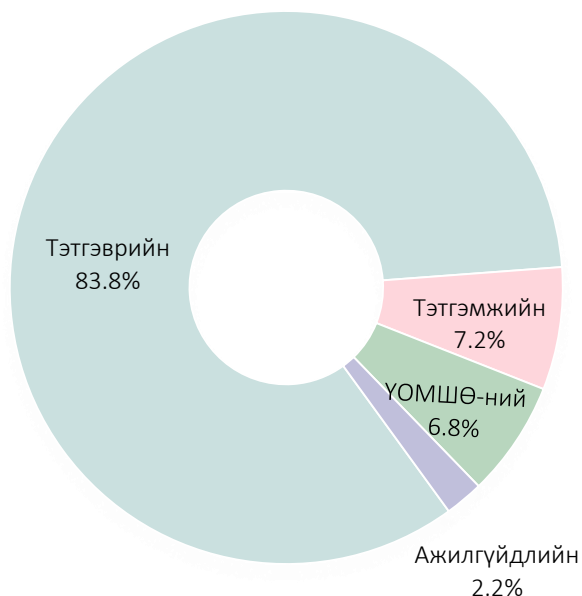
Зураг 4. Даатгалын сангийн орлого, сая төгрөг

Нийслэл, дүүргийн нийгмийн даатгалын байгууллагууд 2019 оны эхний 6 сард нийгмийн даатгалын шимтгэлийн орлогын төлөвлөгөөг 9.0 хувиар давуулан биелүүлж, нийгмийн даатгалын санд нийт 571.1 тэрбум төгрөг хуримтлуулсан нь өмнөх оны мөн үеэс 127.0 тэрбум (28.6%) төгрөгөөр өссөн байна.

Нийгмийн даатгалын санд хуримтлуулсан нийт шимтгэлийн орлогын 78.6% нь тэтгэврийн даатгалын санд, 10.1% нь тэтгэмжийн даатгалын санд, 9.2% нь үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалах өвчний (ҮОМШӨ) даатгалын санд, 2.1% нь ажилгүйдлийн даатгалын санд тус тус төвлөрчээ.

Зураг 5. Даатгалын сангийн зарлага, хувиар

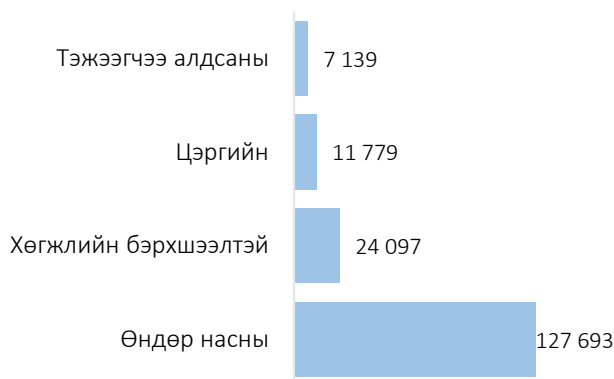

2019 оны эхний 6 сард нийслэлийн нийгмийн даатгалын сангаас даатгуулагч, иргэдэд 682.9 тэрбум төгрөгийн тэтгэвэр, тэтгэмжийг олгожээ.

Нийгмийн даатгалын сангийн нийт зарлагын 83.8 хувийг тэтгэврийн, 7.2 хувийг тэтгэмжийн, 6.8 хувийг ҮОМШӨ-ний, 2.2 хувийг ажилгүйдлийн даатгалын сангаас олгосон байна.

Нийслэлийн нийгмийн даатгалын сангийн зарлага 2019 оны эхний 6 сард өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 23.5 хувиар өссөнөөс тэтгэврийн даатгалын сангийн зарлага хамгийн өндөр буюу 26.7 хувиар, ҮОМШӨ-ний сангийн зарлага хамгийн бага буюу 14.5 хувиар өссөн байна.

Зураг 6. Нийгмийн даатгалын сангаас тэтгэвэр авагчдын тоо

2019 оны эхний 6 сард тэтгэврийн даатгалын сангаас 572.4 тэрбум төгрөгний зарлага гаргаснаас өндөр насны тэтгэвэр авагч 127.7 мянган хүнд 314.7 тэрбум (56.5%) төгрөгийг, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний тэтгэвэр авагч 24.1 мянган хүнд 40.3 тэрбум (7.0%) төгрөгийг, тэжээгчээ алдсаны тэтгэвэр авагч 7.1 мянган хүнд 12.3 тэрбум (2.2%) төгрөгийг, цэргийн тэтгэвэр авагч 11.8 мянган хүнд 44.1 тэрбум (7.7%) төгрөгийг тус тус олгосон байна.

Тэтгэврийн сангийн зарлагын 28.1% буюу нийт 161.0 тэрбум төгрөгийг тэтгэвэр олголттой холбоотой зардалд зарцуулсан байна.

Тэтгэмжийн даатгалын сангаас хөдөлмөрийн чадвараа түр алдсан 39.4 мянган хүнд 6.2 тэрбум төгрөгийн, жирэмсэн болон амаржсан 18.1 мянган эхэд 28.3 тэрбум төгрөгийн, 2.9 мянган хүнд 2.9 тэрбум төгрөгийн оршуулгын тэтгэмжийг тус тус олгожээ. Тэтгэмж олгохтой холбоотой зардалд зориулж нийт 11.5 тэрбум төгрөгийг зарцуулсан байна.

ЭРҮҮЛ МЭНД

2019 оны эхний 6 сард 20239 хүүхэд мэндэлсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 197 (1.0%) хүүхдээр олон байна. Төрсөн нийт хүүхдийн 3975 (19.6%) нь бусад аймгийн харьяат эхчүүдээс мэндэлжээ.

2019 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн эмнэлэгт шинээр мэндэлсэн бүх хүүхдэд регистрийн дугаар олгох ажлыг улсын хэмжээнд эхлүүлсэн. 2019 оны эхний 6 сард 20239 хүүхдэд регистрийн дугаар олгожээ.

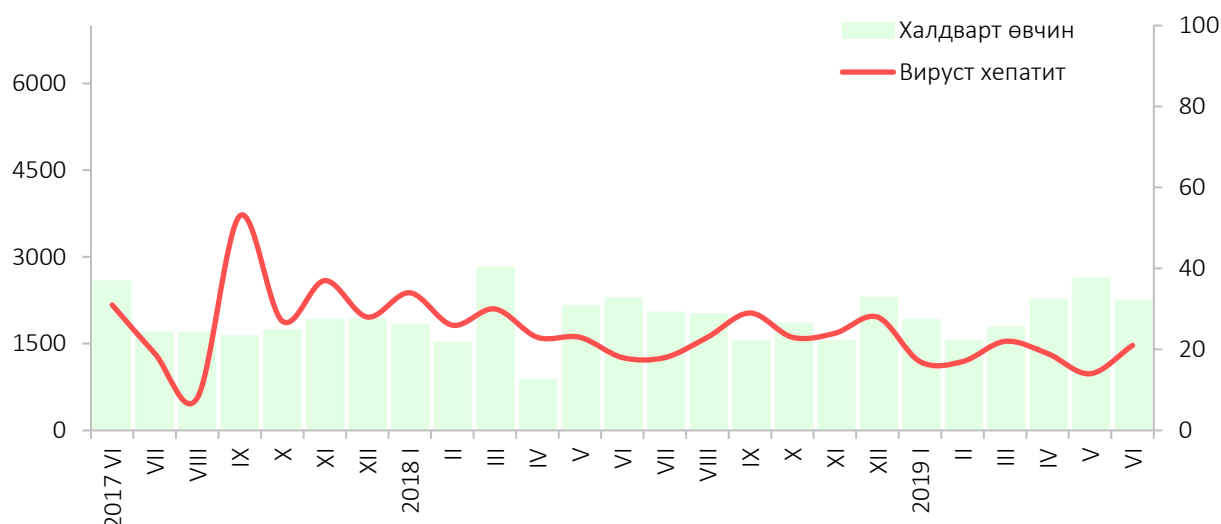
Хүснэгт 4. Төрсөн хүүхэд, эх, хүүхдийн эндэгдэл, жил бүрийн эхний 6 сард

Үзүүлэлт	2017 I-VI	2018 I-VI	2019 I-VI	$\frac{2019}{2018}$ %
Амаржсан эхийн тоо	18 159	19 870	20 074	101.0
Амьд төрсөн хүүхэд	18 309	20 042	20 239	101.0
Эхийн эндэгдэл	6	8	6	75.0
Нэг хүртэл насандаа эндсэн хүүхэд	270	266	266	100.0
Амьд төрсөн 1000 хүүхэд тутмаас 1 хүртэл насанд эндсэн хүүхэд	14.7	13.3	13.1	98.5

Нялхсын эндэгдлийн 46 (17.3%) нь Баянзүрх, 42 (15.8%) нь Сонгинохайрхан, 24 (9.0%) нь Чингэлтэй, 21 (7.9%) нь Баянгол, 13 (4.9%) нь Хан-Уул, 11 (4.1%) нь Сүхбаатар, 8 (3.0%) нь Налайх, 4 (1.5%) нь Багануур, 97 (36.5%) нь бусад аймгийн харьяат байна.

Нийслэлд 2019 оны эхний 6 сард 12463 хүн халдварт өвчнөөр өвчилсөн нь өмнөх оны мөн үеэс 5526 (30.7%) хүнээр, 10000 хүн тутмаас халдварт өвчнөөр өвчилсөн хүний тоо 41.5 продицимилээр тус тус буурсан.

Зураг 7. Халдварт өвчнөөр өвчлөгчид, сараар

Халдварт өвчнөөр өвчлөгчдийн 1846 (14.8%) нь цусан суулга, 4132 (33.2%) нь салхин цэцэг, 1531 (12.3%) нь тэмбүү, 1198 (9.6%) нь сүрьеэ, 714 (5.7%) нь гар хөл амны өвчин, 789 (6.3%) нь трихомониаз, 840 (6.7%) нь гонококкт халдвар, 410 (3.3%) нь улаан эсэргэнэ, 123 (1.0%) сальмонеллэз, 553 (4.4%) нь хоолны хордлого, 110 (0.9%) нь вируст гепатит, 24 (0.2%) гахайн хавдар өвчнөөр өвчлөгчид тус тус эзэлсэн байна.

Хүснэгт 5. Нийслэлд гарсан халдварт өвчин, жил бүрийн эхний 6 сард

Төрөл	Хэмжих нэгж	2017 I-VI	2018 I-VI	2019 I-VI	Өсөлт, бууралт 2019/2018	
					тоо/пункт	хувь
Халдварт өвчнөөр өвчилсөн хүн, бүгд	бодит тоо	16 125	17 989	12 463	-5 526	-30.7
	10000 хүнд	118.3	128.6	87.1	-41.5	
Үүнээс:						
Вируст гепатит	бодит тоо	155	154	110	-44	-28.6
	10000 хүнд	1.1	1.1	0.6	-0.5	
Цусан суулга	бодит тоо	985	1 679	1 846	167	9.9
	10000 хүнд	7.2	12.0	12.9	0.9	
Салхин цэцэг	бодит тоо	4 369	2 824	4 132	1 308	46.3
	10000 хүнд	32.1	20.2	28.9	8.7	
Гахай хавдар	бодит тоо	71	100	24	-76	-76.0
	10000 хүнд	0.5	0.7	0.2	-0.5	
Сальмонеллэз	бодит тоо	73	183	123	-60	-32.8
	10000 хүнд	0.5	1.3	0.9	-0.4	
Улаан эсэргэнэ	бодит тоо	1 160	470	410	-60	-12.8
	10000 хүнд	8.5	3.4	2.9	-0.5	
Хоолны хордлого	бодит тоо	45	172	553	381	3.2*
	10000 хүнд	0.3	1.2	3.9	2.7	
Ёлом	бодит тоо	91	49	60	11	22.4
	10000 хүнд	0.7	0.4	0.4	0	
Бруцеллэз	бодит тоо	16	3	11	8	3.7*
	10000 хүнд	0.1	0.0	0.1	0.1	
Гар хөл амны өвчин	бодит тоо	3 178	1 258	714	-544	-43.2
	10000 хүнд	23.3	9.0	5.0	-4.0	
Тэмбүү	бодит тоо	1 681	1 420	1 531	111	7.8
	10000 хүнд	12.3	10.1	10.7	0.6	
Гонококкт халдвар	бодит тоо	927	963	840	-123	-12.8
	10000 хүнд	6.8	6.9	5.9	-1.0	
Трихомониаз	бодит тоо	1 096	1 191	789	-402	-33.8
	10000 хүнд	8.0	8.5	5.5	-3.0	
Сүрьеэ	бодит тоо	1 323	1 165	1 198	33	2.8
	10000 хүнд	9.7	8.3	8.4	0.1	
ДОХ	бодит тоо	13	12	6	-6	-50.0
	10000 хүнд	0.1	0.09	0.04	-0.1	

* дахин

АМЬДАРЧ БУЙ ОРЧИН

Нийслэлийн агаарын дундаж хэм 2019 оны 6 дугаар сард дунджаар 17.4°C байв. Энэ нь өмнөх оны мөн үеэс 1.7°C-аар дулаан байв. Энэ сарын хамгийн дулаан хэм 31.4°C, хамгийн хүйтэн хэм 3.0°C, хур тунадасны нийлбэр 62.0 мм, салхины үнэмлэхүй их хурд 24 метр секунд хүрч, шороон болон цасан шуургатай өдөр бүртгэгдээгүй байна.

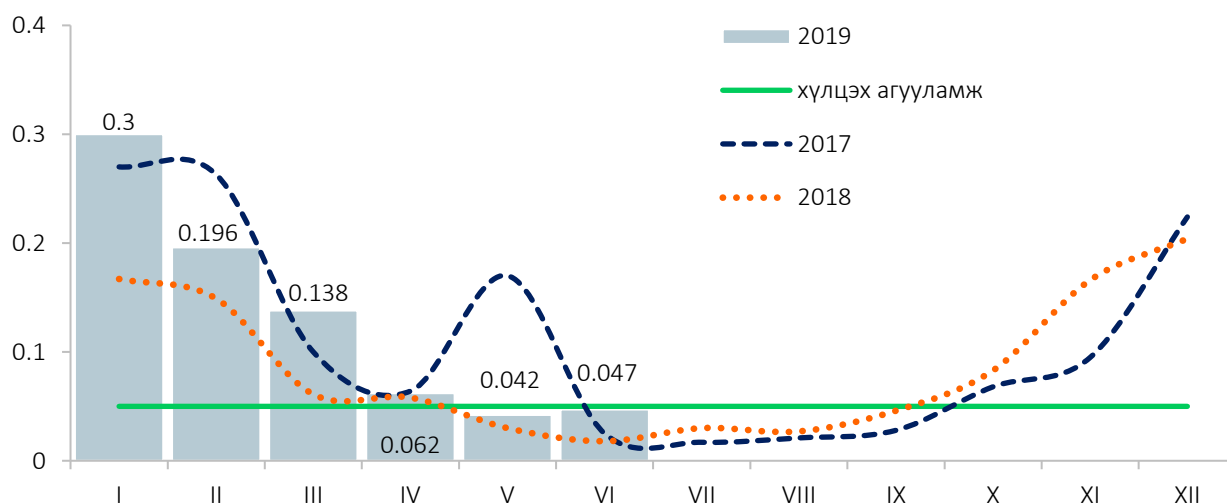
Хүснэгт 6. Агаарын бохирдолт, мг/м³, VI сард¹

Бодисын нэр		Стандарт хэмжээ	Хэмжилтийн тоо	Хамгийн их хэмжээ	Стандарт хэмжээнээс давсан тохиолдлын тоо	Агаарт байсан дундаж хэмжээ
Хүхэрлэг хий	SO ₂	0.050	387	0.047	-	0.008
Азотын давхар исэл	NO ₂	0.050	276	0.097	36	0.026
Тоосжилт	PM ₁₀	0.100	316	0.314	52	0.071
	PM _{2.5}	0.050	180	0.083	-	0.016
Нүүрстөрөгчийн дутуу исэл ²	CO	10.000	318	2.865	-	0.596
Озон	O ₃	0.100	403	0.118	4	0.043

2019 оны 6 дугаар сард 10 микроноос бага хэмжээтэй тоосны агууламж Мишээл экспо төв орчимд 1 удаа, I хороолол орчимд 6 удаа, XIII хороолол орчимд 3 удаа, 32-ын тойрог орчимд 9 удаа, Хар хорин зах орчимд 12 удаа, Нисэх орчимд 16 удаа, Баянхошуу орчимд 19 удаа, Амгалан орчимд 5 удаа агаарын чанарын стандарт дахь хүлцэх хэм хэмжээнээс давжээ.

Улаанбаатар хотын агаар дахь бохирдуулагч бодисын дундаж агууламж 2019 оны 6 дугаар сард өмнөх оны мөн үеэс хүхэрлэг хий 0.004 мг/м³ (2.1 дахин их), азотын давхар исэл 0.002 мг/м³ (9.3%)-аар тус тус их байсан бол PM₁₀ тоосонцор 0.006 мг/м³ (7.7%)-аар буурсан байна.

Зураг 8. Улаанбаатар³ хотын агаар дахь хүхэрлэг хийн агууламж, 15 харуулын дундаж, сараар, мг/м³

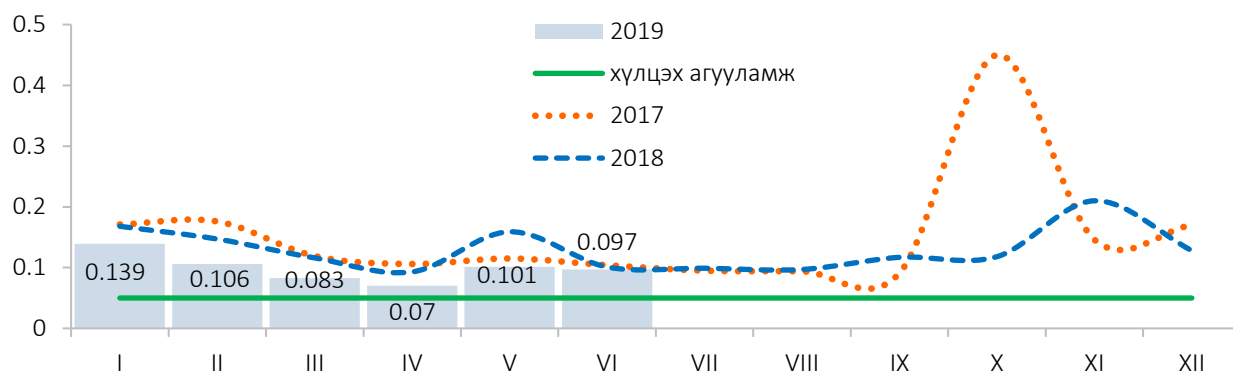

¹ Эх үүсвэр: Цаг уур, орчны шинжилгээний газар

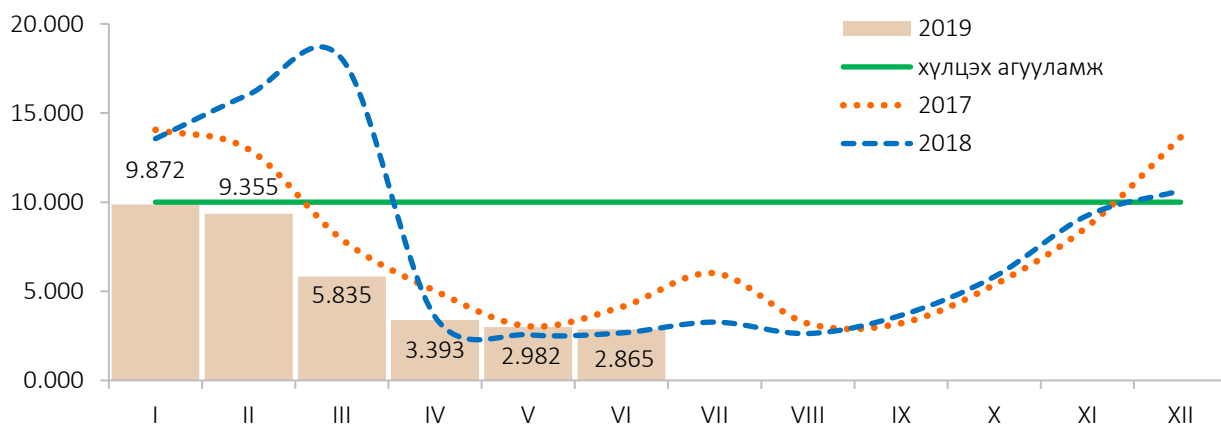
² 8 цагийн дундаж

³ Багануур, Багахангай, Налайх дүүрэгт агаарын бохирдол хэмжих харуул цэг байхгүй.

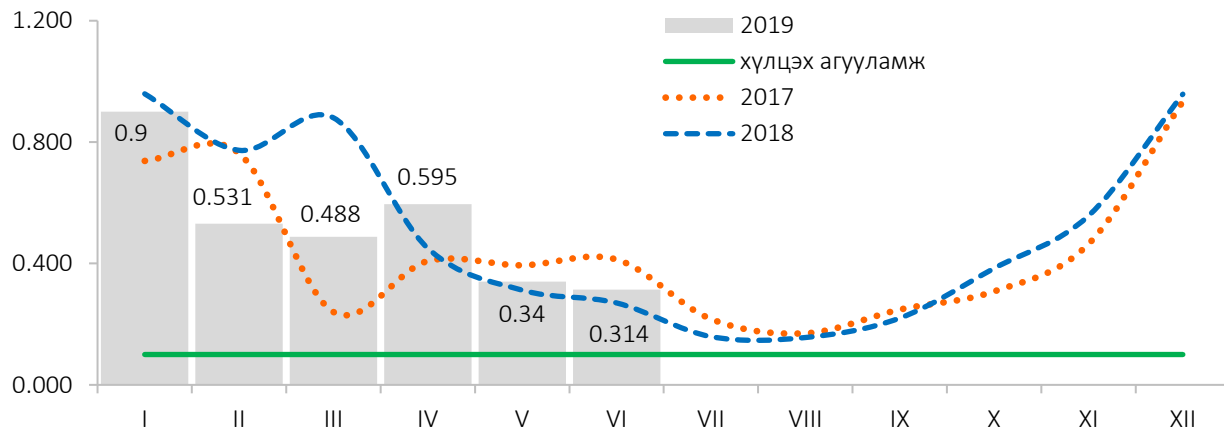
Зураг 9. Улаанбаатар³ хотын агаар дахь азотын давхар ислийн агууламж, 15 харуулын дундаж, сараар, мг/м³

Зураг 10. Улаанбаатар³ хотын агаар дахь нүүрстөрөгчийн дутуу исэл, 15 харуулын дундаж, сараар, мг/м³

Зураг 11. Улаанбаатар³ хотын агаар дахь 10 микроноос бага хэмжээтэй тоосны агууламж, 15 харуулын дундаж, сараар, мг/м³

Туул голын усны бохирдол:

Байгаль орчны хэмжил зүйн төв лабораторийн 2019 оны 6 дугаар сарын 12, 13-ны өдөр хийсэн хэмжилтээр Туул голын усны найрлага Туул-Налайх харуул цэгийн орчимд хэвийн, Туул-Сонгино доод харуул цэгийн орчимд амоны азот 13.8 дахин, биохимийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч 7.8 дахин, эрдэс фосфор 5 дахин хүлцэх хэмжээнээс давж, Туул голын ус бохирдолтой хэвээр байна.

Хүснэгт 7. Нийслэлийн гадаргын усны найрлага, мг/м³, VI сард⁴

Үзүүлэлт		Стандарт хэмжээ	“Туул-Налайх” харуул цэг		“Туул-Сонгино доод” харуул цэг	
			Хэмжээ	Бодисын хэтрэлт	Хэмжээ	Бодисын хэтрэлт
Хүчилтөрөгч	O ₂	≥6	6.93	Хэвийн	2.30	0.4 дахин
Биохимийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч	BXX ₅	≤ 3	1.9	Хэвийн	23.4	7.8 дахин
Нитритийн нэгдэл	NO ₂	≤ 0.02	0.002	Хэвийн	0.1	5 дахин
Амоны азот	NH ₄	≤0.5	0.07	Хэвийн	6.9	13.8 дахин
Эрдэс фосфор	P	≤0.1	0.003	Хэвийн	0.5	5 дахин

Байгаль орчны зөрчил:

Нийслэлийн хэмжээнд 2019 оны эхний 6 сард байгаль орчныг хамгаалах хууль, тогтоомжийг зөрчсөн 187 зөрчлийг илрүүлжээ. Илрүүлсэн нийт зөрчлийн 48.1 хувийг газрын хэвлий, ашигт малтмал, уул уурхайн зөрчил, 32.1 хувийг газрын зөрчил, 1.6 хувийг ан агнууртай холбоотой зөрчил, 11.7 хувийг байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний зөрчил, 3.7 хувийг геодези зураг зүй, кадастрын зөрчил, 2.8 хувийг бусад төрлийн зөрчил түс түс эзэлсэн байна. 2019 оны эхний 6 сард илрүүлсэн нийт зөрчилд 140.7 сая төгрөгийн торгууль ногдуулжээ.

Хүснэгт 8. Байгаль орчны зөрчил, төрлөөр, оны эхний 6 сард⁵

Илрүүлсэн зөрчил, төрлөөр	2018 I-VI			2019 I-VI		
	Үзлэг шалгалт	Илрүүлсэн зөрчил	Торгууль (сая төгрөг)	Үзлэг шалгалт	Илрүүлсэн зөрчил	Торгууль (сая төгрөг)
Бүгд	350	226	40.9	203	187	140.7
Ой	3	-	-	-	-	-
Ан, агнуур	2	1	0.2	4	3	4.9
Газрын	186	75	32.4	60	60	43.4
Ус	1	-	-	-	-	-
Ургамал, хөрсний бохирдол	3	3	0.2	-	-	-
Агаар, химийн хорт бодис	10	11	1.0	-	-	-
Газрын хэвлий, ашигт малтмал, уул уурхай	95	95	5.6	90	90	58.6
Геодези зураг зүй, кадастр	8	19	0.4	7	7	2.1
Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээ	31	19	0.2	22	22	24.8
Бусад	11	3	0.9	20	5	6.9

⁴ Эх үүсвэр: Байгаль орчны хэмжил зүйн төв лаборатори

⁵ НМХГ-ын Байгаль орчин, геологи, уул уурхайн хяналтын хэлтэс

Хүснэгт 9. Улаанбаатар хотын агаар дахь бохирдуулагч бодисын хоногийн дундаж агууламж, мг/м³, VI сард

Агаарын бохирдлын үзүүлэлт		Мишээл- Экспо төв	Баруун дөрвөн зам	I хороолол	XIII хороолол	32-ын тойрог	Офицеруу- дын ордон	Хархорин зах	Ургах наран хороолол	Нисэх	Толгойт	Зурагт	Амгалан	Дамба- даржаа	Баянхошуу	Хайлааст
Хүхэрлэг хий SO ₂	Дундаж	0.005	0.021	0.013	0.004	0.005	0.001	0.005	-	0.002	0.017	0.007	0.025	0.001	0.005	0.001
	Хамгийн их	0.0012	0.042	0.047	0.007	0.015	0.002	0.014	-	0.005	0.035	0.019	0.045	0.003	0.015	0.002
	XXX*-с давсан хувь	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	29	30	27	21	30	30	30	-	30	30	30	30	19	30	21
Азотын давхар исэл NO ₂	Дундаж	-	0.069	0.022	0.046	-	0.016	0.032	-	0.015	0.021	0.023	-	0.011	-	0.003
	Хамгийн их	-	0.097	0.04	0.058	-	0.048	0.048	-	0.023	0.035	0.036	-	0.020	-	0.010
	XXX*-с давсан хувь	-	90.0	-	29.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	-	30	30	31	-	28	30	-	30	30	30	-	19	-	18
Нүүрс төрөгчийн дутуу исэл, CO**	Дундаж	-	1.233	0.529	-	0.308	-	0.313	-	-	-	-	-	-	-	-
	Хамгийн их	-	2.865	0.897	-	0.595	-	0.545	-	-	-	-	-	-	-	-
	XXX*-с давсан хувь	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	-	89	89	-	50	-	90	-	-	-	-	-	-	-	-
Тоос PM ₁₀	Дундаж	0.030	0.050	0.064	0.059	0.081	-	0.097	-	0.093	0.039	0.055	0.068	-	0.149	-
	Хамгийн их	0.128	0.078	0.158	0.12	0.250	-	0.314	-	0.175	0.098	0.092	0.141	-	0.037	-
	XXX*-с давсан хувь	3.0	-	20.0	14.0	30.0	-	41.0	-	53.0	-	-	17.0	-	63.0	-
	Хэмжилтийн тоо	29	27	30	21	30	-	29	-	30	30	30	30	-	30	-
Тоос PM _{2.5}	Дундаж	-	-	0.012	-	-	-	-	-	0.016	0.011	0.012	0.014	-	0.030	-
	Хамгийн их	-	-	0.023	-	-	-	-	-	0.027	0.022	0.017	0.022	-	0.083	-
	XXX*-с давсан хувь	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.0	-
	Хэмжилтийн тоо	-	-	30	-	-	-	-	-	30	30	30	30	-	30	-
Озон O ₃ **	Дундаж	0.034	-	0.057	0.045	0.038	-	-	-	0.043	-	-	-	-	-	-
	Хамгийн их	0.066	-	0.118	0.089	0.091	-	-	-	0.071	-	-	-	-	-	-
	XXX*-с давсан хувь	-	-	5.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	90	-	76	66	90	-	-	-	81	-	-	-	-	-	-

* Хүлцэх хэм хэмжээ,

** CO, O₃-ийн хэмжилтийг 8 цагийн дунджаар тооцсон

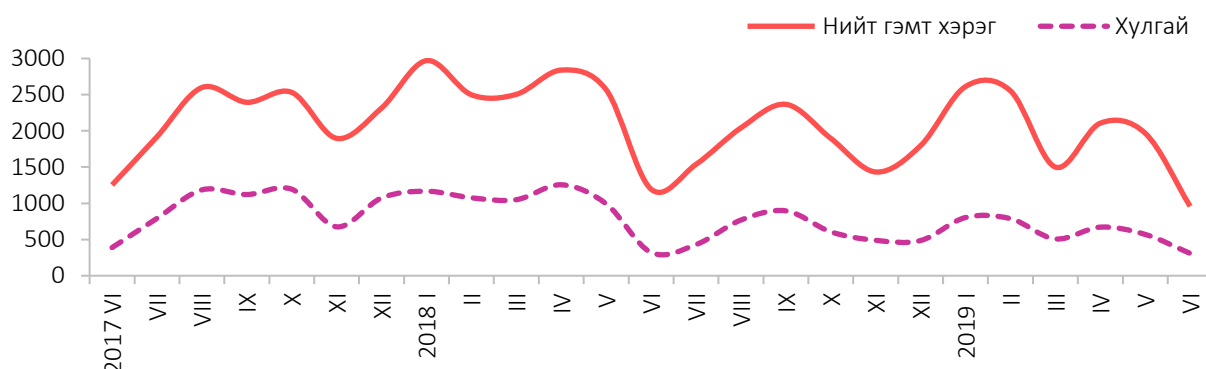

ГЭМТ ХЭРЭГ

Нийслэлийн хэмжээнд 2019 оны эхний 6 сард 11698 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 2880 (19.8%) хэргээр буурсан байна. Гэмт хэргийн илрүүлэлт 30.0 хувьтай байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 8.9 пунктээр өсөв.

Гэмт хэргийн улмаас 2649 хүн гэмтэж осолдон, 216 хүн нас барж, төр ард иргэдэд 80.3 тэрбум төгрөгийн хохирол учруулсны 17.8 тэрбум (22.2%) төгрөгийн хохирлыг нөхөн төлүүлжээ.

Зураг 12. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, сараар

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 31.2 хувийг хулгайн, 23.2 хувийг хүний эрх, эрх чөлөөний эсрэг, 22.0 хувийг залилан, 3.7 хувийг дээрмийн, 3.1 хувийг хөдөлгөөний аюулгүй байдал ашиглалтын журмын эсрэг, 1.8 хувийг бусдын хөрөнгө ашиглах, 1.2 хувийг хүчин, 0.9 хувийг бусдыг амиа хорлоход хүргэх, 0.5 хувийг хүн амины, 0.1 хувийг танхайн, 12.3 хувийг бусад гэмт хэрэг тус тус эзэлж байна.

Хүснэгт 10. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг, төрлөөр, жил бүрийн эхний 6 сард

Төрөл	Гэмт хэргийн тоо			Өсөлт, бууралт, 2019/2018	
	2017 I-VI	2018 I-VI	2019 I-VI	Тоо	Хувь
Нийслэлийн дүн	8 289	14 578	11 698	-2 880	-19.8
Хүний амь	61	43	63	20	46.5
Хүчин	69	154	139	-15	-9.7
Дээрэм	184	886	433	-453	-51.1
Хулгай	2 624	5 863	3 649	-2 214	-37.8
Булаалт	52	⁶	-		
Залилан	946	2 331	2 575	244	10.5
Хүний эрх, эрх чөлөөний эсрэг	2 294	3 179	2 715	-464	-14.6
Хөдөлгөөний аюулгүй байдал ашиглалтын журам зөрчих	368	277	367	90	32.5
Бусдыг амиа хорлоход хүргэх	70	133	107	-26	-19.5
Ашиглах	74	217	205	-12	-5.5
Танхайрах	554	26	13	-13	-50.0
Бусад	993	1 469	1 432	-37	-2.5

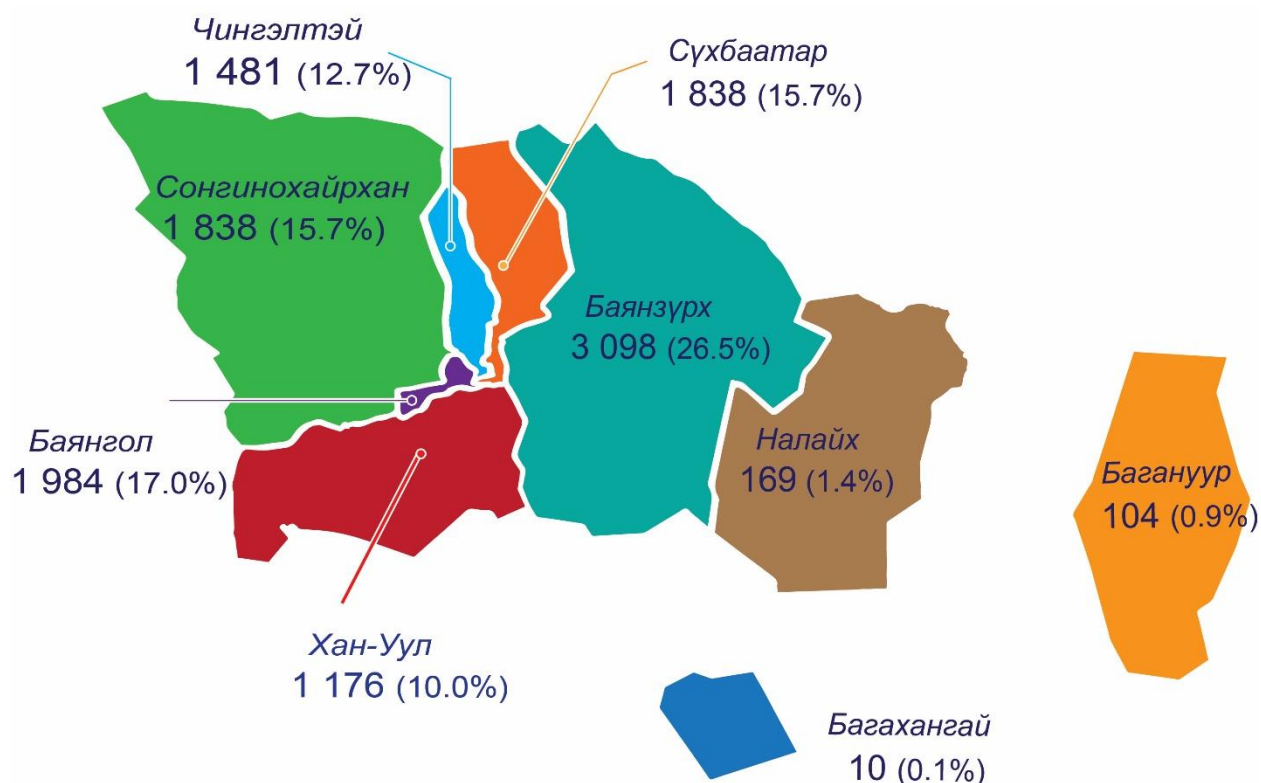
⁶ Монгол Улсын Зөрчлийн тухай хууль, Зөрчил шалган шийдвэрлэх тухай хууль шинэчлэгдэн батлагдаж, 2017 оны 07 дугаар сарын 01-ний өдрөөс хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор бусдын эд хөрөнгийг булаах гэсэн үзүүлэлтийг гэмт хэргийн бүртгэлд тооцохгүй болсон.

2019 оны эхний 6 сард 38944 хүн эрүүлжүүлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 10692 (27.5%) хүнээр өссөн байна.

Хүснэгт 11. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг, дүүргээр, жил бүрийн эхний 6 сард

Дүүрэг	Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг			Өсөлт, бууралт 2019/2018	
	2017 I-VI	2018 I-VI	2019 I-VI	Тоо	Хувь
Нийслэлийн дүн	8 289	14 578	11 698	-2 880	-19.8
Багануур	103	141	104	-37	-26.2
Багахангай	16	21	10	-11	-52.4
Баянгол	1 390	2 647	1 984	-663	-25.0
Баянзүрх	2 078	4 443	3 098	-1 345	-30.3
Налайх	178	224	169	-55	-24.6
Сонгинохайрхан	1 247	2 039	1 838	-201	-9.9
Сүхбаатар	1 367	2 379	1 838	-541	-22.7
Хан-Уул	728	1 160	1 176	16	1.4
Чингэлтэй	1 182	1 524	1 481	-43	-2.8

Зураг 13. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг, дүүрэг, хувиар, 2019 оны эхний 6 сард

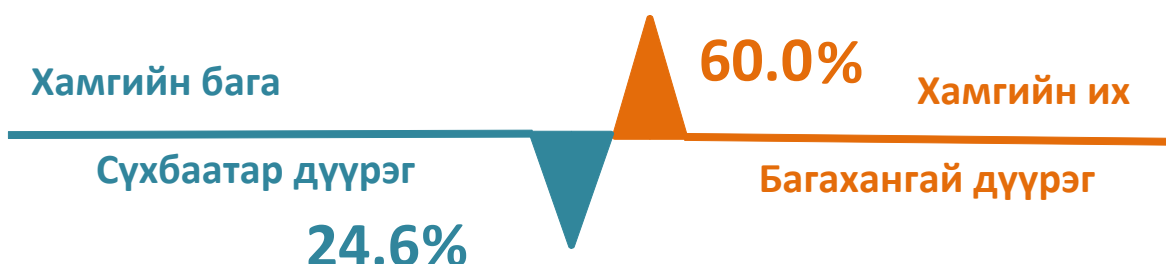
2019 оны эхний 6 сард бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн 9504 (81.2%) нь хөнгөн хэрэг, 2194 (18.78%) нь хүнд хэрэг эзэлж байна.⁷

⁷ Монгол Улсын Эрүүгийн тухай хууль шинэчлэгдэн батлагдаж, 2017 оны 05 дугаар сарын 11-ний өдрөөс хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор гэмт хэргийг хөнгөн, хүнд гэж 2 ангилдаг болсон.

Хүснэгт 12. Гэмт хэрэг бүртгэгдэх үед сэжигтнээр тооцвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй хэргийн тоо, дүүргээр, 2019 оны эхний 6 сард

Дүүрэг	Сэжигтэн тодорхойгүй хэргийн тоо	Үүнээс:	Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь
		Сэжигтнийг илрүүлж ял сонгосон	
Нийслэлийн дүн	11 314	3 393	30.0
Багануур	97	53	54.6
Багахангай	10	6	60.0
Баянгол	1 918	538	28.1
Баянзүрх	2 983	802	26.9
Налайх	161	73	45.3
Сонгинохайрхан	1 797	723	40.2
Сүхбаатар	1 783	439	24.6
Хан-Уул	1 123	314	28.0
Чингэлтэй	1 442	445	30.9

Зураг 14. Гэмт хэргийн илрүүлэлт, 2019 оны эхний 6 сард

Гэмт хэрэгт холбогдсон сэжигтэн, яллагдагчийн тоо 3169 болж, өмнөх оны мөн үеэс 122 (4.0%) хүнээр өссөн байна.

Нийт хэрэгт холбогдсон сэжигтэн, яллагдагчийн 1054 (24.8%) нь согтуугаар, 480 (11.3%) нь гэмт хэргийг бүлэглэн үйлджээ. Сэжигтэн, яллагдагчийн 320 (7.5%) нь хүүхэд, 678 (15.9%) нь эмэгтэйчүүд байв.

Хүснэгт 13. Бүртгэгдсэн хулгайн гэмт хэрэг, дүүргээр, жил бүрийн эхний 6 сард

Дүүрэг	Хулгайн гэмт хэргийн тоо, бүгд			Үүнээс:		
				Хувийн өмчийн хулгайн гэмт хэргийн тоо		
	2017 I-VI	2018 I-VI	2019 I-VI	2017 I-VI	2018 I-VI	2019 I-VI
Нийслэлийн дүн	2 624	5 863	3 649	2 228	4 812	3 262
Багануур	24	30	27	28	28	21
Багахангай	4	4	2	3	4	2
Баянгол	300	976	555	413	747	482
Баянзүрх	713	1 944	1 033	771	1 481	908
Налайх	48	85	51	74	80	50
Сонгинохайрхан	405	853	649	547	792	612
Сүхбаатар	441	965	556	589	757	497
Хан-Уул	465	413	286	210	374	248
Чингэлтэй	224	593	490	549	549	442

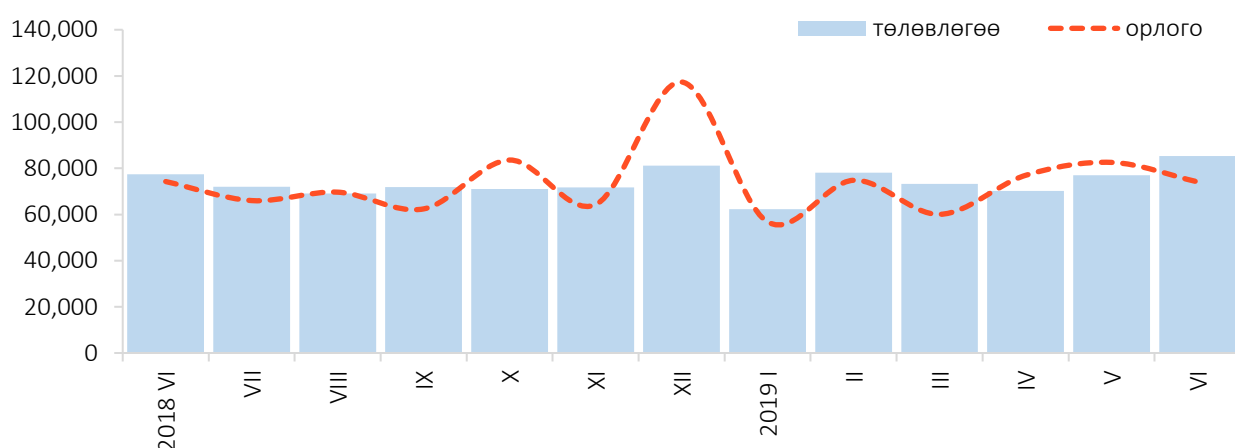
НИЙСЛЭЛИЙН ТӨСӨВ

Нийслэлийн төсвийн нийт орлого 2019 оны эхний 6 сард 425.2 тэрбум төгрөг болж, төлөвлөснөөс 21.0 тэрбум төгрөгөөр (4.7%) дутуу бүрджээ. Төсвийн нийт орлогын 89.2 хувийг татварын орлого (орлогын албан татвар, хөрөнгийн албан татвар, бусад татвар, төлбөр, хураамж), 10.8 хувийг татварын бус орлого эзэлж байна.

2019 оны эхний 6 сард нийслэлийн татварын орлого 379.2 тэрбум төгрөг болж, төлөвлөснөөс 27.8 тэрбум төгрөгөөр (6.8%) дутуу бүрдсэн бол, татварын бус орлого 46.0 тэрбум төгрөг болж, төлөвлөснөөс 6.9 тэрбум төгрөгөөр (17.5%) давж биелэв.

Орлогын албан татвар төлөвлөснөөс 14.9 тэрбум төгрөгөөр, хөрөнгийн албан татвар төлөвлөснөөс 8.9 тэрбум төгрөгөөр, төлбөр, хураамжийн орлого төлөвлөснөөс 3.9 тэрбум төгрөгөөр тус тус дутуу бүрджээ.

Зураг 15. Төсвийн орлого, сая төгрөг

Хүснэгт 14. Нийслэлийн төсвийн орлого, дүүргээр, сая төгрөг

Дүүрэг	Төсвийн орлого			Үүнээс:					
				Татварын орлого			Татварын бус орлого		
	Бүгд	Биелэлт хувиар	Зөрүү	Бүгд	Биелэлт хувиар	Зөрүү	Бүгд	Биелэлт хувиар	Зөрүү
Нийслэлийн дүн	425 249.2	95.3	-20 973.3	379 205.2	93.2	-27 843.1	46 044.0	117.5	6 869.8
Багануур	1 068.0	125.3	215.9	586.9	110.7	56.6	481.1	149.5	159.3
Багахангай	180.2	171.6	75.2	48.4	157.0	17.6	131.8	177.7	57.6
Баянгол	14 391.8	103.7	519.9	12 687.7	101.9	234.5	1 704.1	120.1	285.4
Баянзүрх	16 462.8	102.9	469.3	15 650.7	101.0	156.1	812.1	162.8	313.2
Налайх	1 416.6	156.1	508.9	1 057.9	160.5	398.8	358.7	144.3	110.1
Сонгинохайрхан	8 124.7	82.6	-1 710.5	7 316.8	84.6	-1 332.8	808.0	68.1	- 377.6
Сүхбаатар	41 907.5	117.2	6 156.1	41 287.7	118.7	6 492.4	619.8	64.8	- 336.3
Хан-Уул	18 845.8	99.7	- 56.0	16 549.9	95.2	- 829.9	2 295.9	150.9	773.9
Чингэлтэй	25 409.5	91.0	-2 520.8	23 593.8	88.5	-3 061.2	1 815.7	142.4	540.5
Хотын шууд	297 442.4	92.4	-24 631.4	260 425.4	89.7	-29 975.2	37 017.0	116.9	5 343.8

Хүснэгт 15. Нийслэлийн төсвийн орлого, сая төгрөг

Үзүүлэлт	Төлөвлөсөн	Гүйцэтгэл	ТБ %	Зөрүү, сая төгрөг
Нийт орлого	446 222.5	425 249.2	95.3	-20 973.3
1. Татварын орлого	407 048.4	379 205.2	93.2	-27 843.1
Орлогын албан татвар	292 691.5	277 751.9	94.9	-14 939.6
Хувь хүний орлогын албан татвар	318 191.5	298 656.7	93.9	-19 534.8
Цалин хөлс, түүнтэй адилтгах орлогын	227 773.2	197 580.1	86.7	-30 193.1
Үйл ажиллагааны орлогын	11 290.9	14 738.8	130.5	3 447.9
Хөрөнгийн орлого	42 314.0	42 049.6	99.4	- 264.4
Хөрөнгө борлуулсны орлогын	9 039.8	2 375.3	26.3	-6 664.5
Шууд бус орлого	27 773.6	41 912.8	150.9	14 139.3
Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	-25 500.0	-20 904.8	82.0	4 595.2
Хөрөнгийн албан татвар	59 700.1	50 727.7	85.0	-8 972.4
Үл хөдлөх хөрөнгийн албан татвар	33 242.5	27 275.3	82.0	-5 967.2
Бууны албан татвар	219.3	107.6	49.1	- 111.7
Авто тээврийн ба өөрөө явагч хэрэгслийн	26 238.3	23 344.8	89.0	-2 893.5
Бусад татвар, төлбөр, хураамж	54 656.8	50 725.7	92.8	-3 931.1
Улсын тэмдэгтийн хураамж	18 573.5	12 626.3	68.0	-5 947.1
Ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр	76.3	71.7	93.9	- 4.7
Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	7 335.0	5 464.0	74.5	-1 871.1
Газрын төлбөр	23 000.0	28 179.2	122.5	5 179.2
Усны төлбөр	1 934.8	1 438.0	74.3	- 496.8
Ойгоос хэрэглээний мод, түлээ ашигласны	14.0	3.8	27.3	- 10.2
Нийслэл хотын албан татвар	3 723.1	2 936.6	78.9	- 786.5
Бусад татвар, хураамж	-	6.0	-	6.0
2. Татварын бус орлого	39 174.1	46 044.0	117.5	6 869.8
Нийтлэг татварын бус орлого	39 174.1	46 044.0	117.5	6 869.8
Хувьцаа ногдол ашиг, Хүүгийн орлого	100.0	283.9	283.9	183.9
Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	6 756.9	5 126.9	75.9	-1 630.0
Торгуулийн орлого	18 905.3	28 277.4	149.6	9 372.1
Түрээсийн орлого	860.0	991.0	115.2	131.0
Бусад нэр заагдаагүй орлого	12 551.9	11 364.8	90.5	-1 187.2
Хөрөнгийн орлого	-	-	-	-
Өмч хувьчлалын орлого	-	-	-	-

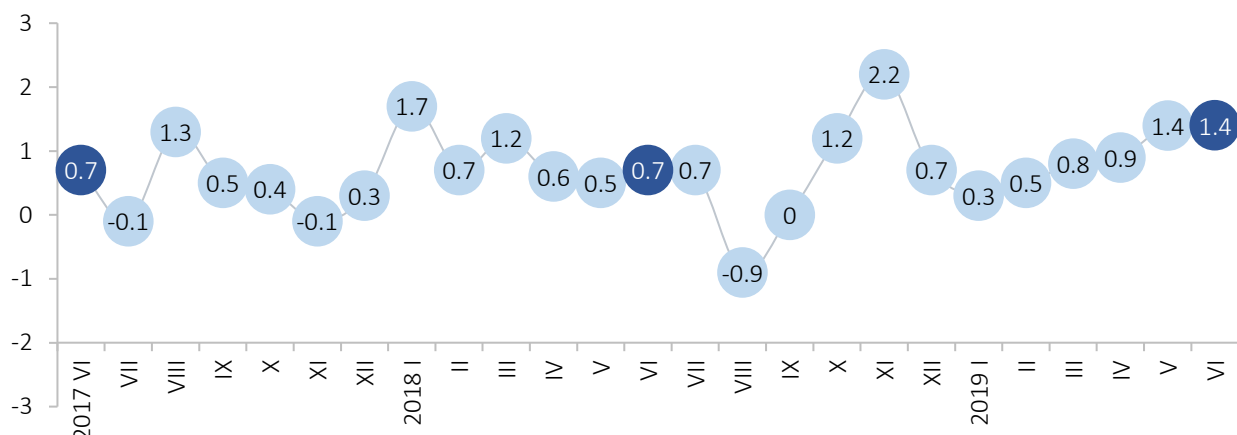

ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ

2019 оны 6 дугаар сарын хэрэглээний үнийн индекс 2018 оны эцэстэй харьцуулахад 5.4 хувь, өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 9.6 хувь, 2019 оны 5 дугаар сартай харьцуулахад 1.4 хувиар тус тус өссөн байна.

Зураг 18. Хэрэглээний үнийн индекс

Хэрэглээний үнийн индекс 2019 оны 6 дугаар сард өмнөх оны эцэстэй харьцуулахад 5.4 хувиар өсөхөд хүнсний бараа, ундаа, усны бүлгийн үнэ 16.2 хувь, согтууруулах ундаа, тамхины бүлгийн үнэ 2.1 хувь, хувцас, бөс бараа, гутлын бүлгийн үнэ 5.1 хувь, гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн барааны бүлгийн үнэ 1.3 хувь, эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээний бүлгийн үнэ 1.6 хувь, холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээний бүлгийн үнэ 0.1 хувь, амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээний бүлгийн үнэ 17.5 хувь, боловсролын үйлчилгээний бүлгийн үнэ 0.1 хувь, зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээний бүлгийн үнэ 5.3 хувь, бусад бараа, үйлчилгээний бүлгийн үнэ 3.4 хувиар тус тус өссөн нь нөлөөлжээ.

Хүснэгт 17. Хэрэглээний үнийн индекс, барааны бүлгээр

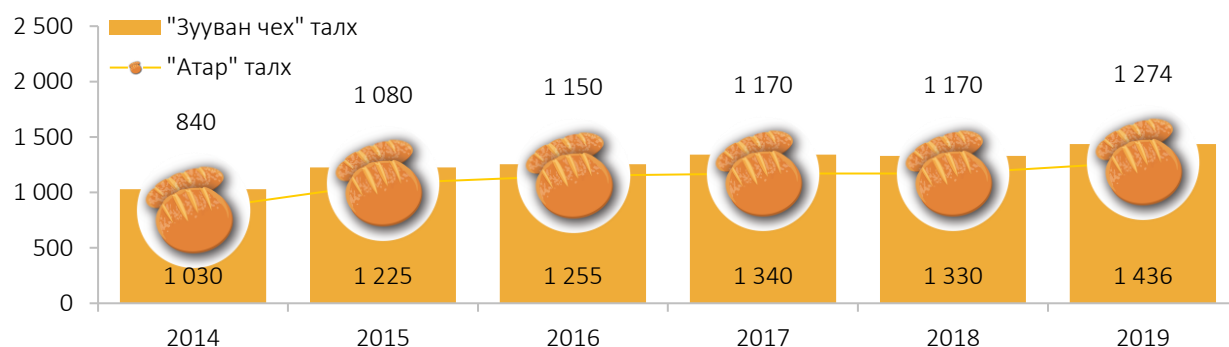
Бараа, үйлчилгээний бүлгийн нэр	<u>2018-VI</u> 2017-VI	<u>2019-VI</u> 2018-VI	<u>2019-VI</u> 2018-XII	<u>2019-VI</u> 2019-V
Ерөнхий индекс	108.0	109.6	105.4	101.4
Хүнсний бараа, ундаа, ус	111.3	111.7	116.2	102.7
Согтууруулах ундаа, тамхи	108.2	104.1	102.1	100.3
Хувцас, бөс бараа, гутал	99.0	116.0	105.1	100.9
Орон сууц, ус, цахилгаан, түлш	121.7	111.7	97.4	100.4
Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа	106.1	104.7	101.3	100.3
Эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ	112.8	110.0	101.6	100.1
Тээвэр	104.4	103.4	98.1	99.3
Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ	98.3	100.1	100.1	100.0
Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ	107.4	127.1	117.5	115.2
Боловсролын үйлчилгээ	107.5	106.8	100.1	100.0
Зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байр	106.1	107.6	105.3	101.2
Бусад бараа, үйлчилгээ	105.2	107.1	103.4	100.3

2019 оны 6 дугаар сард үнийн ажиглалт хийхээр хэрэглээний сагсанд сонгогдсон 344 нэрийн бараа, үйлчилгээний 31.1 хувийнх нь үнэ өсөж, 10.5 хувийнх нь үнэ буурч, 58.4 хувийн бараа үйлчилгээний үнэ өмнөх сартай харьцуулахад тогтвортой байв.

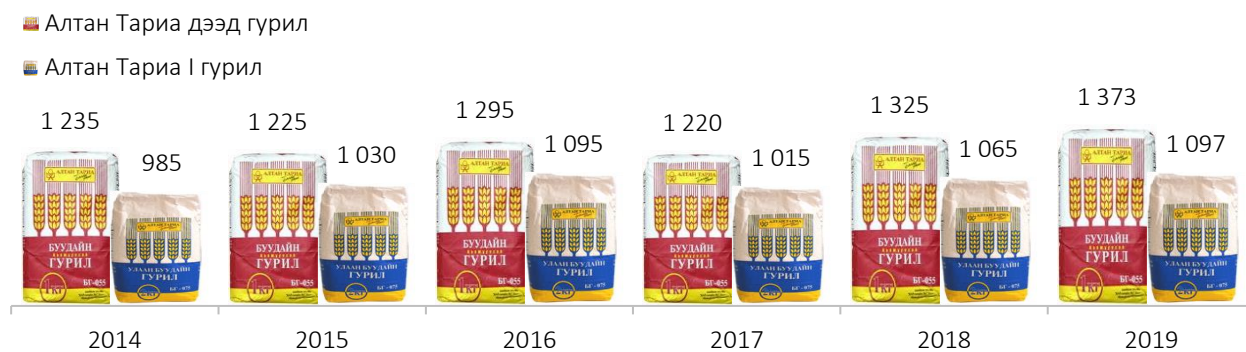
Хүснэгт 18. Улаанбаатар хотын хэрэглээний үнийн сарын индекс, /**эерэг**, **сөрөг**/

Бараа, үйлчилгээний бүлэг	Үнийн өөрчлөлт %	Дэд бүлэг, зарим барааны үнийн өөрчлөлт
Хүнсний бараа, ундаа, ус	2.7	Энэ бүлгийн өсөлтөд талх, гурил, будаа 0.7 хувиар, мах, махан бүтээгдэхүүн 6.3 хувиар, хүнсний ногоо 5.0 хувь, жимс, жимсгэнэ 0.8 хувиар тус тус өссөн нь голлон нөлөөлжээ.
Согтууруулах ундаа, тамхи	0.3	Согтууруулах ундаа, тамхины бүлгийн өсөлт нь дарс 0.2 хувиар, шар айраг 3.7 хувиар өссөнтэй холбоотой байна.
Хувцас, бөс бараа, гутал	0.9	Хувцас, бөс бараа, гутлын бүлгийн өсөлтөд бүх төрлийн хувцас 1.1 хувиар, бүх төрлийн гутал 0.8 хувиар тус тус өссөн нь нөлөөлөв.
Орон сууц, ус, цахилгаан, түлш	0.4	Орон сууц, ус, цахилгаан, түлшний бүлгийн өсөлт нь орон сууцны урсгал засварын бараа, материал 3.2 хувиар өссөнтэй холбоотой байна.
Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа	0.3	Энэ бүлгийн өсөлтөд гэр ахуйн оёмол, нэхмэл эдлэл 0.8 хувиар, жижиг багаж хэрэгсэл 1.4 хувиар, гэр ахуйн үйлчилгээ 5.3 хувиар тус тус өссөн нь голлон нөлөөлөв.
Эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ	0.1	Эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээний бүлгийн өсөлтөд эм, тариа 0.1 хувиар өссөн нь нөлөөлөв.
Тээвэр	0.7	Энэ бүлгийн бууралтад хувийн тээврийн хэрэгслийн шатах, тослох материал 0.4 хувиар, агаарын зорчигч тээврийн үйлчилгээ 7.6 хувиар буурсан нь нөлөөлөв.
Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ	15.2	Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээний бүлгийн өсөлтөд тоглоом 2.5 хувиар, соёлын үйлчилгээ 0.5 хувиар, амралт, аялал жуулчлалын үйлчилгээ 56.8 хувиар тус тус өссөн нь нөлөөлсөн байна.
Зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ	1.2	Энэ бүлгийн өсөлтөд ресторан, кафе, бусад зоогийн газрын үйлчилгээ 2.4 хувиар өссөн нь шүүд нөлөөлөв.
Бусад бараа, үйлчилгээ	0.3	Бусад бараа, үйлчилгээний бүлгийн өсөлтөд гоо сайхны хэрэгцээнд зориулсан бусад эд зүйлс 0.2 хувиар, хувь хүний бусад эд зүйлс 0.1 хувиар тус тус өссөн нь нөлөөлжээ.

Зураг 19. Нэг ширхэг талхны дундаж үнэ, VI сард, төгрөг

Зураг 20. Нэг кг савласан гурилын дундаж үнэ, VI сард, төгрөг

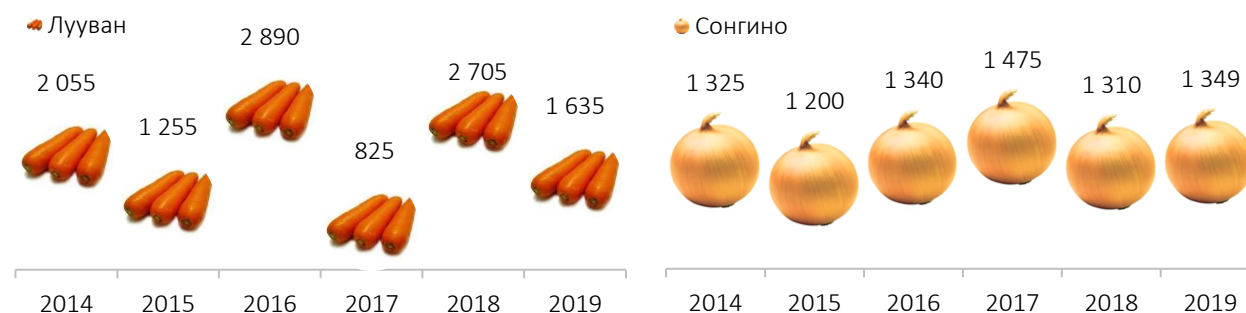

2019 оны 6 дугаар сард хүнсний зах, супермаркет, бөөний төвүүдэд жижиглэн худалдаалагдаж буй хонины ястай махны үнэ өмнөх сартай харьцуулахад 6.2 хувиар, үхрийн ястай махны үнэ 6.8 хувиар, талх, гурил, будааны бүлгийн үнэ 0.7 хувиар, мах, махан бүтээгдэхүүн 6.3 хувиар, хүнсний ногооны бүлгийн үнэ 5.0 хувиар тус тус өссөн нь хүнсний барааны бүлгийн үнийн индекст голлон нөлөөлжээ.

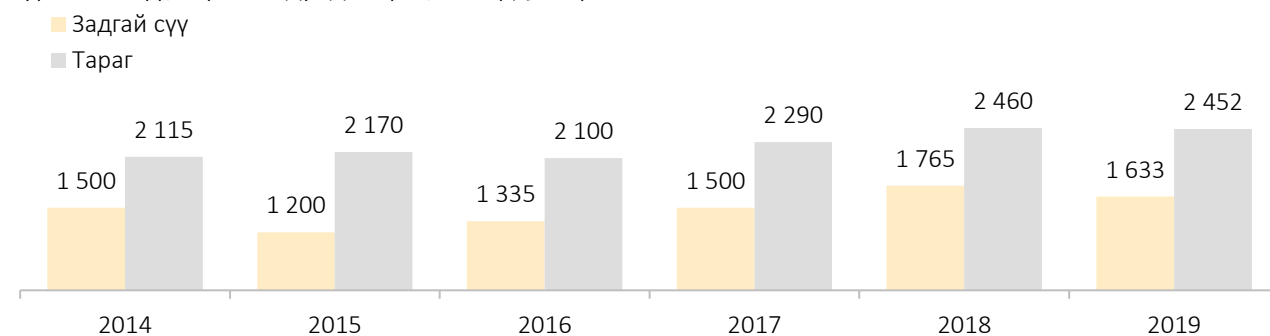
Зураг 21. Нэг кг хүнсний ногооны дундаж үнэ, VI сард, төгрөг

Зураг 22. Нэг кг хүнсний ногооны дундаж үнэ, VI сард, төгрөг

Зураг 23. Сүү, тарагны дундаж үнэ, VI сард, төгрөг

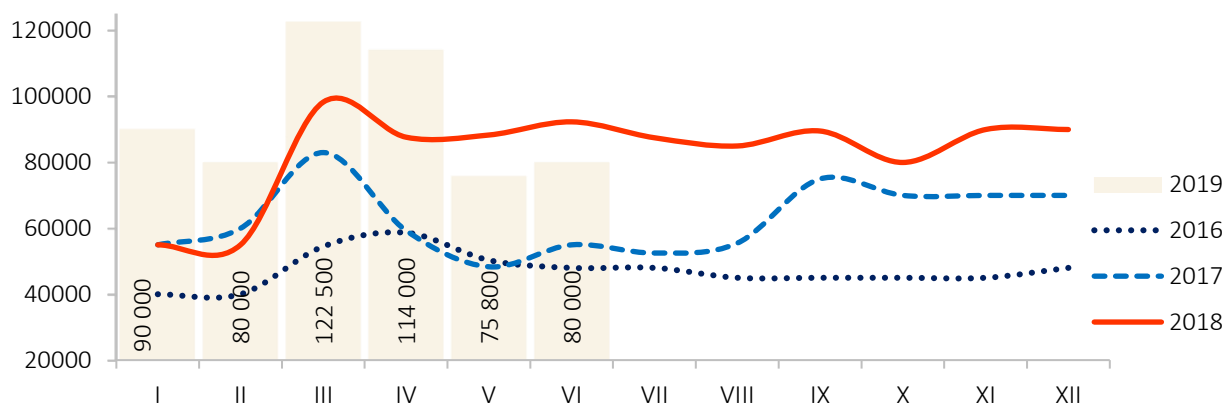
Хүснэгт 19. Хөдөө аж ахуйн гол нэр төрлийн зарим бүтээгдэхүүний зах зээлийн дундаж үнэ

Төрөл	2016		2017		2018		2019	
	V	VI	V	VI	V	VI	V	VI
	төгрөг							
Тэмээний шир	19 000	18 330	12 500	17 750	15 500	20 580	4 000	6 500
Адууны шир	18 500	24 810	23 333	25 480	22 000	19 110	6 750	8 700
Үхрийн шир	28 333	31 040	30 000	35 180	29 333	30 910	13 000	15 000
Хонины арьс	500	870	3 250	4 500	3 400	3 500	1 800	500
Ямааны арьс (ноолууртай)	-	12 340	20 000	23 700	-	25 290	-	-
Ямааны ноолуур	50 333	47 220	59 333	61 360	750	92 330	75 800	80 000

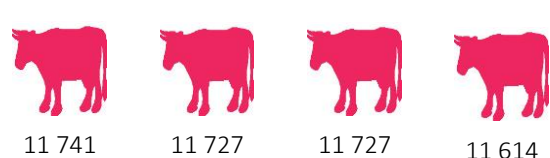
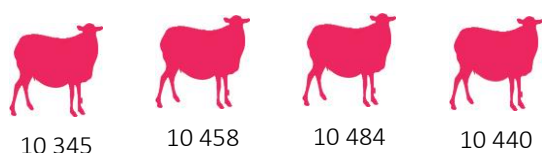
Багануур дүүргийн түүхий эдийн захын дундаж үнээр нас гүйцсэн адуу 800.0 мянган төгрөг, үхэр 900.0 мянган төгрөг, эр хонь 220.0 мянган төгрөг, эм хонь 170.0 мянган төгрөг, эр ямаа 150.0 мянган төгрөгийн үнэ ханштай байв.

Нийслэлийн түүхий эдийн захуудын сарын дундаж үнээр тэмээний шир 6500 төгрөг, адууны шир 8700 төгрөг, үхрийн шир 1.8-2.3 метр урттай бол 5000 төгрөг, 2.3 метрээс дээш урттай нь 15000 төгрөгийн ханштай байна.

Зураг 24. Ямааны ноолуурын дундаж үнэ, төгрөг

Зураг 25. Нэг кг хонины махны дундаж үнэ, төгрөг

Хүснэгт 20. Нэг кг махны жижиглэн худалдах дундаж үнэ, төгрөг

Үхрийн ястай мах

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2014	7 980	7 775	8 425	8 370	8 685	8 730	7 955	7 590	7 635	7 550	7 495	7 465
2015	7 415	7 565	7 810	8 080	8 145	8 445	7 985	7 230	7 005	5 975	5 620	5 520
2016	6 165	6 875	7 105	8 170	8 495	7 930	6 950	6 865	6 120	5 235	5 495	5 580
2017	6 775	7 405	7 785	7 985	8 230	7 905	7 725	7 375	7 250	6 945	6 710	6 505
2018	6 615	7 110	7 740	8 365	8 465	8 735	9 085	8 225	7 780	7 845	8 005	8 305
2019	8 875	8 925	9 390	9 635	10 960	11 700						

Хонины ястай мах

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2014	6 855	6 675	7 040	7 630	7 800	7 685	7 030	6 585	6 395	5 965	5 835	5 940
2015	5 860	6 140	6 735	7 460	7 555	7 455	6 830	6 050	5 540	4 510	4 200	3 930
2016	4 625	5 495	5 970	6 935	6 945	6 525	5 780	5 605	4 940	4 250	3 945	4 390
2017	5 650	6 030	6 675	7 080	7 235	6 700	6 575	6 395	6 210	5 760	5 380	5 140
2018	5 240	5 945	6 560	7 290	7 490	7 515	7 535	6 980	6 415	6 440	6 690	6 695
2019	7 170	7 340	7 945	8 710	9 820	10 430						

Хүснэгт 21. Түлшний үнэ, төгрөг

Байршил	2017.VI.28			2018.VI.27			2019.VI.26		
	Түлшний мод шуудай (6-7 кг)		Нүүрс (Налайх) 12-14 кг	Түлшний мод шуудай (6-7 кг)		Нүүрс (Налайх) 12-14 кг	Түлшний мод шуудай (6-7 кг)		Нүүрс (Налайх) 12-14 кг
	Хар мод	Нарс мод		Хар мод	Нарс мод		Хар мод	Нарс мод	
Чингэлтэй	2 300	-	2 500	3 000	-	3 100	4 000	3 000	-
Сүхбаатар	2 200	-	2 500	3 000	-	3 000	4 000	3 500	-
Цайз зах	2 100	-	2 400	3 000	2 800	3 000	3 500	3 000	-
Хангай зах	2 200	-	2 400	2 800	-	3 000	3 500	3 000	-
Дундаж үнэ	2 200	-	2 450	2 950	2 800	3 025	3 750	3 125	-

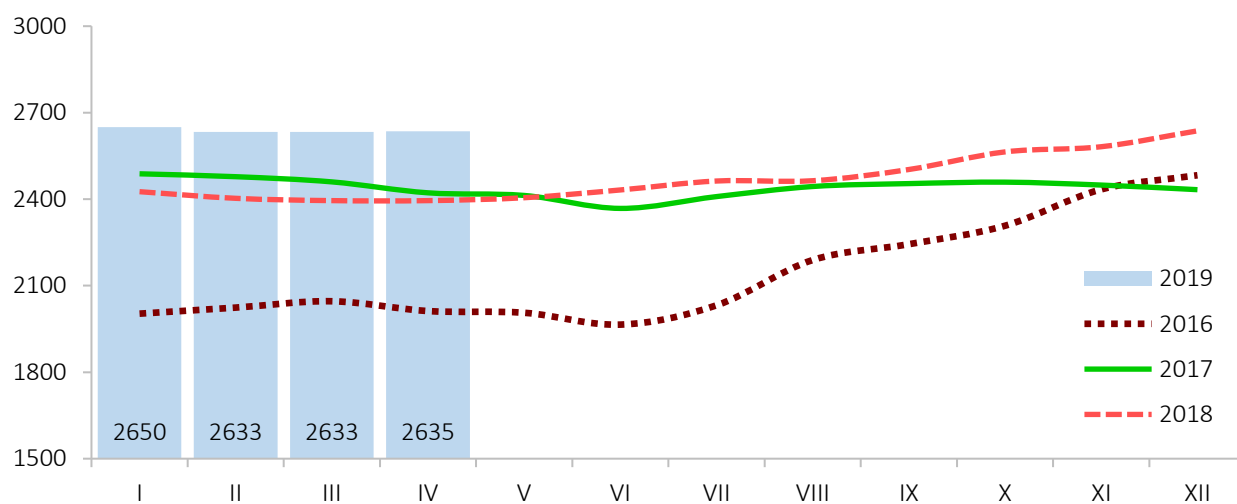
Зураг 27. Шатахууны үнэ, өөрчлөлт орсон өдрөөр

Хүснэгт 22. Нэг литр шатахууны үнэ, төгрөг

ШТС	2018.VI.27					2019.VI.26				
	Аи 95	Аи 80	Аи 92	Дизель түлш	Газ	Аи 95	Аи 80	Аи 92	Дизель түлш	Газ
Жаст Ойл	-	-	1 730	2 020		-	1 630	1 860	2 350	
Петровис	2 050	1 580	1 730	2 010		2 290	1 755	1 890	2 370	
Магнай трейд	2 040	-	1 750	2 010		2 320	-	1 890	2 370	
Сод монгол	2 040	-	1 730	2 020		2 330	-	1 880	2 370	
Шунхлай	2 040	-	1 730	2 010		2 330	-	1 890	2 370	
Юнигаз					1 200					1 300
Дундаж үнэ	2 043	1 580	1 734	2 014	1 200	2 318	1 693	1 882	2 366	1 300

Зураг 28. Төгрөгийн ам.доллартай харьцах сарын дундаж ханш, төгрөг⁸

⁸ Мэдээллийн эх сурвалж: Монголбанкны статистикийн мэдээлэл

Хүснэгт 23. Хүнсний барааны дундаж үнийн зэрэгцүүлэлт, 2019 оны IV, V, VI сарын өдрүүдээр

Д/д	Бүтээгдэхүүний нэр		хэмжих нэгж	2019 IV.10	2019 IV.17	2019 IV.24	2019 V.01	2019 V.08	2019 V.15	2019 V.22	2019 V.29	2019 VI.05	2019 VI.12	2019 VI.19	2019 VI.26	VI.26 VI.19
1	"Алтан тариа" гурил	Дээд	кг	1 347	1 347	1 347	1 347	1 347	1 359	1 359	1 359	1 359	1 359	1 359	1 359	100.0
		1-р зэрэг	кг	1 061	1 061	1 061	1 061	1 061	1 056	1 056	1 056	1 056	1 056	1 056	1 056	100.0
2	"Алтан тариа" савласан гурил	Дээдийн дээд	кг	1 763	1 763	1 789	1 789	1 795	1 739	1 739	1 739	1 739	1 739	1 739	1 739	100.0
		Дээд	кг	1 363	1 363	1 375	1 375	1 375	1 373	1 373	1 373	1 373	1 373	1 373	1 373	100.0
		1-р зэрэг	кг	1 091	1 091	1 091	1 091	1 087	1 097	1 097	1 097	1 097	1 097	1 097	1 097	100.0
		2-р зэрэг	кг	865	865	865	865	865	869	869	869	869	869	869	869	100.0
3	Сүү	Сүү ХК 1л	литр	2 659	2 659	2 659	2 642	2 642	2 634	2 634	2 634	2 630	2 629	2 629	2 629	100.0
		Сүү ХК 0.5л	литр	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	1 107	1 107	1 107	1 102	1 102	1 102	1 102	100.0
		Задгай	литр	1 897	1 864	1 864	1 864	1 766	1 766	1 766	1 766	1 698	1 633	1 633	1 633	100.0
4	Тараг, Цөцгийтэй		литр	2 552	2 552	2 552	2 552	2 571	2 483	2 479	2 479	2 461	2 461	2 452	2 452	100.0
5	Талх	Атар	ширхэг	1 251	1 251	1 251	1 251	1 251	1 274	1 274	1 274	1 274	1 274	1 274	1 274	100.0
		Зууван чех	ширхэг	1 385	1 385	1 385	1 385	1 385	1 404	1 436	1 436	1 436	1 436	1 436	1 436	100.0
		Хар талх	300 гр	957	957	957	957	957	957	957	957	957	957	957	957	100.0
6	Будаа	Цагаан	кг	3 470	3 470	3 470	3 491	3 491	3 509	3 509	3 509	3 509	3 509	3 509	3 509	100.0
		Шар	кг	1 931	1 931	1 931	1 931	1 931	1 931	1 931	1 931	2 049	2 049	2 049	2 049	100.0
7	Цөцгийн тос, "Сүү" ХК		200 гр	4 247	4 247	4 247	4 247	4 247	4 247	4 247	4 247	4 247	4 247	4 247	4 247	100.0
8	Ургамлын тос, "Янта"		1 литр	3 472	3 491	3 491	3 491	3 510	3 510	3 510	3 510	3 510	3 510	3 510	3 510	100.0
9	Ногоон цай, Сtimo		90 гр	1 521	1 521	1 521	1 521	1 521	1 521	1 521	1 521	1 521	1 521	1 521	1 521	100.0
10	Элсэн чихэр		кг	2 772	2 772	2 772	2 756	2 756	2 745	2 745	2 745	2 745	2 745	2 745	2 745	100.0
11	Хонины мах	Ястай	кг	8 734	8 744	8 775	8 734	8 753	10 658	10 522	10 422	10 345	10 458	10 484	10 440	99.6
		Цул	кг	8 816	8 917	8 993	8 993	8 993	11 831	11 657	11 657	11 493	11 489	11 489	11 247	97.9
12	Үхрийн мах	Ястай	кг	9 642	9 642	9 621	9 599	9 599	11 912	11 850	11 850	11 741	11 727	11 727	11 614	99.0
		Цул	кг	11 842	11 687	11 687	11 637	11 614	14 383	14 283	14 283	14 181	14 229	14 229	14 281	100.4
13	Адууны мах, ястай		кг	6 745	6 697	6 697	6 697	6 745	9 188	9 188	9 188	9 071	9 071	9 071	9 071	100.0
14	Ямааны мах, ястай		кг	6 399	6 399	6 399	6 399	6 399	8 800	8 800	8 800	8 800	8 800	8 800	8 500	96.6
15	Төмс, монгол		кг	1 013	1 022	1 022	1 022	1 031	1 049	1 049	1 049	1 053	1 044	1 060	1 060	100.0
16	Лууван, монгол		кг	1 446	1 474	1 474	1 474	1 474	1 562	1 562	1 586	1 668	1 668	1 660	1 635	98.5
17	Байцай, монгол		кг	1 545	1 609	1 609	1 609	1 636	1 964	1 964	2 496	2 552	2 468	2 439	2 344	96.1
18	Хүрэн манжин, монгол		кг	1 780	1 780	1 854	1 854	1 854	1 879	1 879	2 412	2 543	2 543	2 485	2 485	100.0
19	Сонгино, хятад		кг	1 259	1 259	1 259	1 259	1 259	1 324	1 349	1 349	1 349	1 349	1 349	1 349	100.0
20	Алим, фүжи		кг	4 183	4 183	4 183	4 183	4 183	4 183	4 183	4 183	4 183	4 183	4 183	4 183	100.0
21	Өндөг, ОХУ		ширхэг	329	329	329	334	334	334	334	334	334	334	334	334	100.0

Хүснэгт 24. Хүнсний барааны дундаж үнийн зэрэгцүүлэлт, 2013-2019 оны VI сарын IV долоо хоногоор

Д/д	Бүтээгдэхүүний нэр		хэмжих нэгж	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019 2018	2019 2017	2019 2016	2019 2015	2019 2014	2019 2013
1	"Алтан тариа" гурил	Дээд	кг	997	1 185	1 185	1 275	1 180	1 315	1 359	103.3	115.2	106.6	114.7	114.7	136.3
		1-р зэрэг	кг	724	965	995	1 065	970	1 050	1 056	100.6	108.9	99.2	106.1	109.4	145.9
2	"Алтан тариа" савласан гурил	Дээдийн дээд	кг	1 491	1 665	1 585	1 600	1 570	1 655	1 739	105.1	110.8	108.7	109.7	104.4	116.6
		Дээд	кг	1 072	1 235	1 225	1 295	1 220	1 325	1 373	103.6	112.5	106.0	112.1	111.2	128.1
		1-р зэрэг	кг	784	985	1 030	1 095	1 015	1 065	1 097	103.0	108.1	100.2	106.5	111.4	139.9
		2-р зэрэг	кг	558	680	830	845	795	870	869	99.9	109.3	102.8	104.7	127.8	155.7
3	Сүү	Сүү ХК 1л	литр	1 617	2 105	2 085	2 075	2 165	2 625	2 629	100.2	121.4	126.7	126.1	124.9	162.6
		Сүү ХК 0.5л	литр	692	1 040	900	865	945	1 120	1 102	98.4	116.6	127.4	122.4	106.0	159.2
		Задгай	литр	933	1 500	1 200	1 335	1 500	1 765	1 633	92.5	108.9	122.3	136.1	108.9	175.0
4	Тараг, Цөцгийтэй		литр	1 545	2 115	2 170	2 100	2 290	2 460	2 452	99.7	107.1	116.8	113.0	115.9	158.7
5	Талх	Атар	ширхэг	818	840	1 080	1 150	1 170	1 170	1 274	108.9	108.9	110.8	118.0	151.7	155.7
		Зууван чех	ширхэг	927	1 030	1 225	1 255	1 340	1 330	1 436	108.0	107.2	114.4	117.2	139.4	154.9
		Хар талх	300 гр					925	925	957	103.5	103.5				
6	Будаа	Цагаан	кг							3 509						
		Шар	кг	1 531	1 575	1 785	1 695	1 770	2 015	2 049	101.7	115.8	120.9	114.8	130.1	133.8
7	Цөцгийн тос, "Сүү" ХК		200 гр	2 256	2 550	3 005	3 255		5 245	4 247	81.0		130.5	141.3	166.5	188.3
8	Ургамлын тос, "Янта"		1 литр					3 405	3 515	3 510	99.9	103.1				
9	Ногоон цай, Сtimo		90 гр					1 505	1 515	1 521	100.4	101.1				
10	Элсэн чихэр		кг							2 745						
11	Хонины мах	Ястай	кг	8 129	8 155	7 670	6 880	6 520	7 545	10 440	138.4	160.1	151.7	136.1	128.0	128.4
		Цул	кг	8 000	8 075	7 830	7 715	6 700	7 685	11 247	146.4	167.9	145.8	143.6	139.3	140.6
12	Үхрийн мах	Ястай	кг	8 914	9 080	8 560	8 140	7 600	9 035	11 614	128.5	152.8	142.7	135.7	127.9	130.3
		Цул	кг	10 286	10 765	10 755	9 665	8 960	10 730	14 281	133.1	159.4	147.8	132.8	132.7	138.8
13	Адууны мах, ястай		кг	6 767	6 725	6 225	5 525	5 225	6 365	9 071	142.5	173.6	164.2	145.7	134.9	134.0
14	Ямааны мах, ястай		кг	6 133	6 200	6 200	5 225	4 565	5 365	8 500	158.4	186.2	162.7	137.1	137.1	138.6
15	Төмс, монгол		кг	970	1 015	1 250	1 145	660	1 860	1 060	57.0	160.6	92.6	84.8	104.4	109.3
16	Лууван, монгол		кг	1 650	2 055	1 255	2 890	825	2 705	1 635	60.4	198.2	56.6	130.3	79.6	99.1
17	Байцай, монгол		кг	1 760	1 410	1 330	2 260	1 475	2 935	2 344	79.9	158.9	103.7	176.2	166.2	133.2
18	Хүрэн манжин, монгол		кг					2 350	4 490	2 485	55.3	105.7				
19	Сонгино, хятад		кг	1 448	1 325	1 200	1 340	1 475	1 310	1 349	103.0	91.5	100.7	112.4	101.8	93.2
20	Алим, фүжи		кг	3 497	3 965	4 070	4 010	4 200	4 230	4 183	98.9	99.6	104.3	102.8	105.5	119.6
21	Өндөг, ОХУ		ширхэг	280	365	305	285	315	290	334	115.2	106.0	117.2	109.5	91.5	119.3

Хүснэгт 25. Хүнсний барааны үнийн зэрэгцүүлэлт, 2019 оны VI сарын 26-ны өдөр

Д/д	Бүтээгдэхүүний нэр		хэмжих нэгж	Баянзүрх зах	Сансар супер-маркет	Хүчит Шонхор зах	Бөмбөгөр ХТ	Меркури зах	Барс ХТ	Таван Эрдэнэ зах	Хар хорин зах	Номин супер-маркет	М-Март	Оргил супер-маркет	Е Март	Дундаж үнэ
1	"Алтан тариа" гурил	Дээд	кг	1 400	1 441	1 300	1 300		1 250	1 300	1 300	1 400	1 410	1 420	1 448	1 359
		1-р зэрэг	кг	1 100	1 100	1 100	1 000		950	1 100	1 100	1 010	1 012	1 075	1 080	1 056
2	"Алтан тариа" савласан гурил	Дээдийн дээд	кг	1 700	1 750	1 800	1 750	1 800	1 800	1 800	1 800	1 479	1 960	1 780	1 510	1 739
		Дээд	кг	1 400	1 330	1 300	1 300	1 500	1 300	1 300	1 300	1 419	1 430	1 440	1 480	1 373
		1-р зэрэг	кг	1 100	1 120	1 100	1 050	1 200	1 000	1 100	1 100	1 069	1 130	1 110	1 100	1 097
		2-р зэрэг	кг	900	850	850	850	1 000	800	900	900		870	820	840	869
3	Сүү	Сүү ХК 1л	литр	2 600	2 640	2 550	2 600	2 700	2 550	2 700	2 550	2 629	2 629	2 660	2 750	2 629
		Сүү ХК 0.5л	литр	1 100	1 100	1 050	1 100	1 200	1 050	1 100	1 050	1 099	1 110	1 149	1 130	1 102
		Задгай	литр			1 600			1 700		1 600					1 633
4	Тараг, Цөцгийтэй		литр	2 400	2 420	2 400	2 400	2 600	2 400	2 500	2 400		2 460	2 520	2 480	2 452
5	Талх	Атар	ширхэг	1 300	1 320	1 300	1 200	1 350	1 200	1 250	1 200	1 239	1 310	1 320	1 310	1 274
		Зууван чех	ширхэг	1 450	1 430	1 450	1 420	1 450	1 400	1 400	1 450	1 439	1 440	1 460	1 450	1 436
		Хар талх	300 гр	950	980	950	850	1 000	900	950	900	969	1 040	1 020	990	957
6	Будаа	Цагаан	кг	3 400	3 680	3 500	3 500		3 400	3 500	3 400	3 639	3 570			3 509
		Шар	кг	2 000		2 200	2 100		2 000	2 000	2 000					2 049
7	Цөцгийн тос, "Сүү" ХК		200 гр	4 200		4 300			4 200				4 290			4 247
8	Ургамлын тос, "Янта"		1 литр	3 300	3 690	3 300	3 400		3 300	3 400	3 300	3 749	3 740	3 750	3 750	3 510
9	Ногоон цай, Сtimo		90 гр	1 500	1 550	1 500	1 500		1 500	1 500	1 500	1 599	1 540	1 530	1 520	1 521
10	Элсэн чихэр		кг	2 750		2 700	2 800		2 600	3 000	2 700	2 749	2 680			2 745
11	Хонины мах	Ястай	кг	9 500		9 500	10 000	11 500	10 000	11 000	9 500	10 999	11 210		11 500	10 440
		Цул	кг			11 500					11 000					11 247
12	Үхрийн мах	Ястай	кг	10 500		11 000	11 500	12 000	11 500	12 000	10 500	12 899			12 900	11 614
		Цул	кг	14 000		13 500	14 000	14 500	14 000	14 000	13 500	14 999	13 710		16 900	14 281
13	Адууны мах, ястай		кг	9 000		9 000	9 500				8 800					9 071
14	Ямааны мах, ястай		кг			8 500					8 500					8 500
15	Төмс, монгол		кг	1 000	1 199	1 000	1 000	1 200	900	1 100	1 000	1 099	1 199	1 099	980	1 060
16	Лууван, монгол		кг	1 500	1 800	1 500	1 500	2 000	1 500	1 800	1 500	1 799	1 649	1 799	1 390	1 635
17	Байцай, монгол		кг	2 500	2 499	2 200	2 500	2 500	2 200	2 200	2 500	2 249		2 299	2 180	2 344
18	Хүрэн манжин, монгол		кг	2 500		2 500	2 500	3 000	2 200	2 500	2 500	2 259				2 485
19	Сонгино, хятад		кг	1 200	1 500	1 500	1 200	1 500	1 200	1 500	1 300		1 300			1 349
20	Алим, фүжи		кг	4 000	4 500	4 000	4 000		4 000	4 500	4 000	4 199	4 500			4 183
21	Өндөг, ОХУ		ширхэг	300	340	300	280	350	300	340	300	369	375	380	400	334

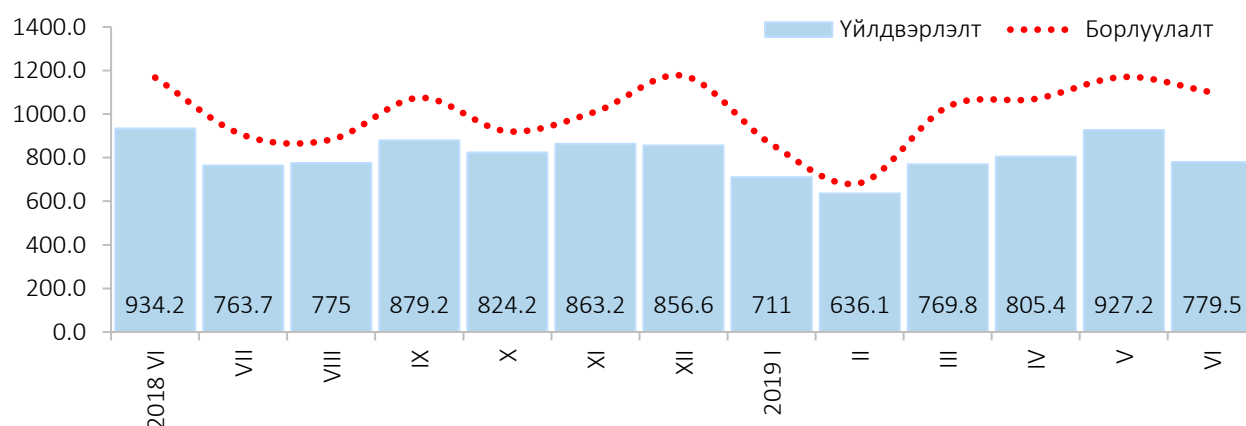

АЖ ҮЙЛДВЭР

Нийслэлийн аж үйлдвэрийн газрууд 2019 оны эхний 6 сард 4.6 их наяд төгрөгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж, 5.9 их наяд төгрөгийн борлуулалт хийсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад үйлдвэрлэлт 1.7 хувиар, борлуулалт 12.6 хувиар тус тус өсөв.

Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлтийг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад цахилгаан, дулааны эрчим хүч, усан хангамжийн үйлдвэрлэлт 11.1 хувиар, боловсруулах үйлдвэрлэлт 10.5 хувиар тус тус өсөж, уул уурхайн олборлох үйлдвэрлэлт 4.1 хувиар, хүнсний бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт 3.7 хувиар буурсан байна.

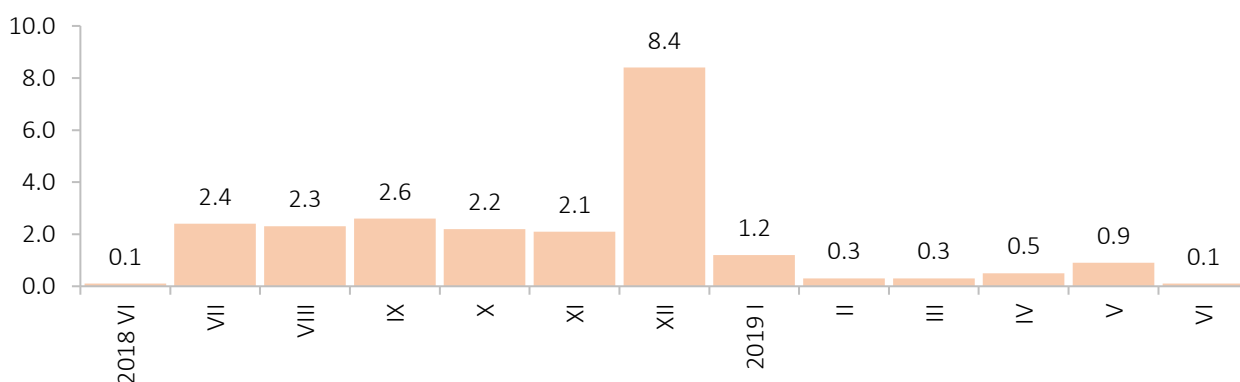
Зураг 29. Аж үйлдвэрийн 2018-2019 оны үйлдвэрлэлт, борлуулалт, тэрбум төгрөг

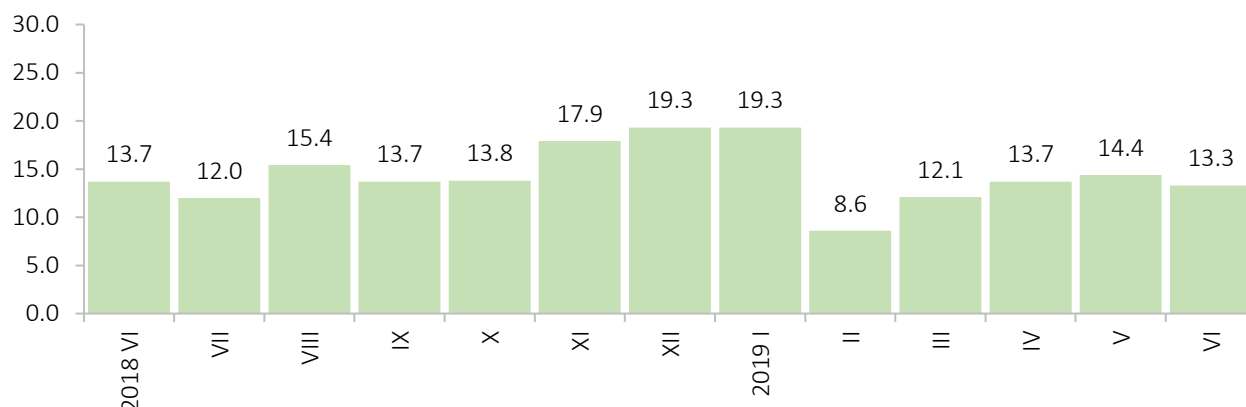
Нийслэлийн аж үйлдвэрийн салбар 2019 оны 6 дугаар сард 779.5 тэрбум төгрөгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт хийснээс уул уурхайн олборлох салбар 55.5 хувийг, цахилгаан дулааны эрчим хүч, усан хангамжийн үйлдвэрлэлт 10.0 хувийг, боловсруулах үйлдвэрлэлт 34.5 хувийг тус тус эзэлж байна.

Боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарын өсөлтөд сүү, сүүн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт, хүнсний бусад бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт, нэхмэлийн үйлдвэрлэлт, арьс шир боловсруулах үйлдвэрлэлт, цаас, цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт, хэвлэмэл болон дүү бичлэгийн үйл ажиллагаа, химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт, резинэн болон хуванцар бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт, төмөрлөг бүс эдлэлийн үйлдвэрлэлт, төмрийн үйлдвэрлэлт, бичиг хэргийн болон тооцоолох техник үйлдвэрлэлт, мебель тавилга үйлдвэрлэлт болон бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт голлох нөлөө үзүүлжээ.

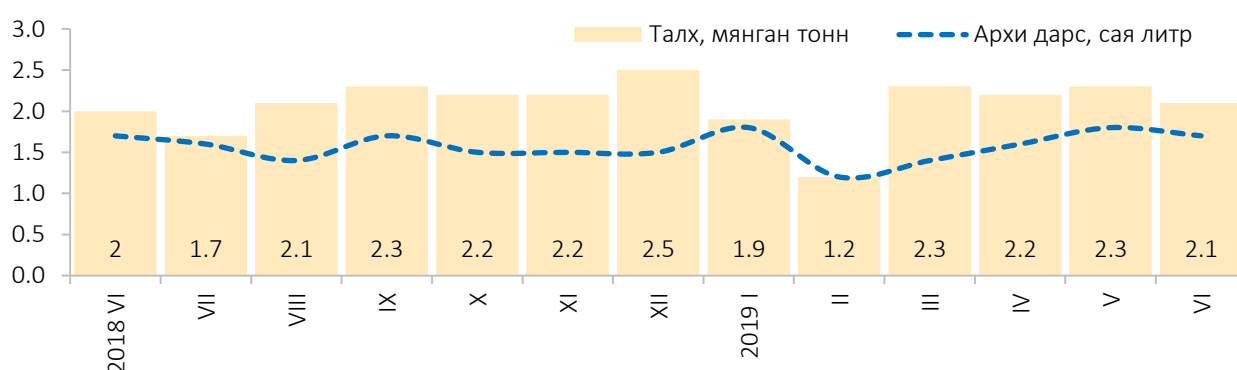
Зураг 30. Махны үйлдвэрлэлт, мянган тонн

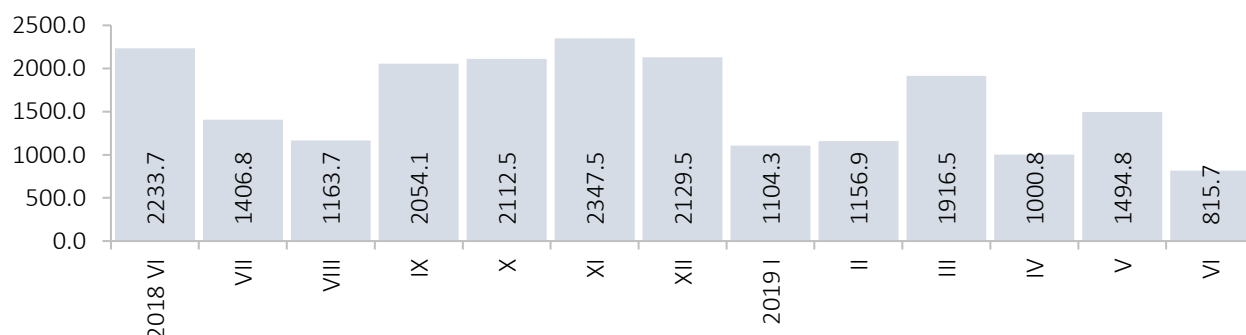
Зураг 31. Гурил үйлдвэрлэлт, мянган тонн

Зураг 32. Талх, архи дарсны үйлдвэрлэлт

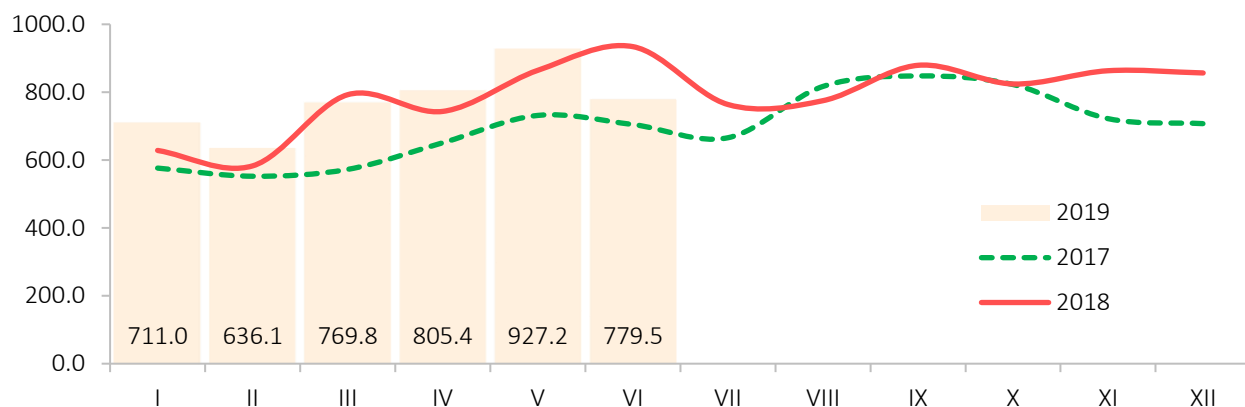
Зураг 33. Нүүрс олборлолт, мянган тонн

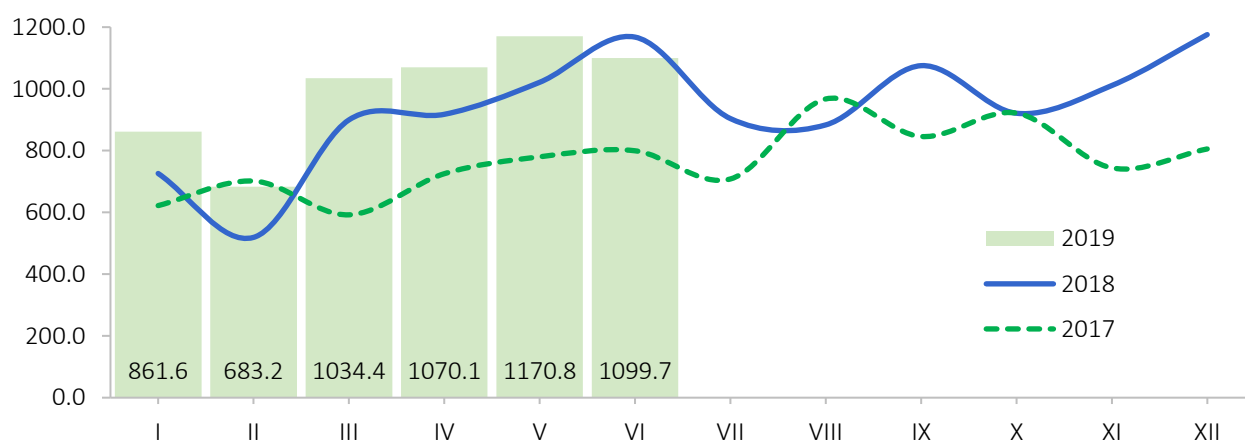
Аж үйлдвэрийн нийт борлуулалтын 2.2 их наяд төгрөгийг дотоодод, 3.7 их наяд төгрөгийг гадаадад борлуулсан байна.

2019 оны эхний 6 сард борлуулсан нийт бүтээгдэхүүний 62.5 хувийг экспортоор гаргажээ. Нийт экспортын 7.0 хувийг нүүрс олборлолт, 12.8 хувийг газрын тос шатдаг хий олборлолт, 54.6 хувийг төмрийн хүдэр олборлолт, 0.4 хувийг бусад ашигт малтмал олборлолт, 6.7 хувийг нэхмэлийн үйлдвэрлэлт, 0.1 хувийг арьс шир боловсруулах үйлдвэрлэлт, 0.7 хувийг хүнсний үйлдвэрлэлт, 17.7 хувийг кокс, шингэн болон цацраг идэвхт түлшний үйлдвэрлэлт тус тус эзэлж байна.

Зураг 34. Үйлдвэрлэлт, 2017-2019 он, тэрбум төгрөг

Зураг 35. Борлуулалт, 2017-2019 он, тэрбум төгрөг

Хүснэгт 26. Аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт, салбараар, өссөн дүн, оны үнээр

Салбар	Нийт бүтээгдэхүүн		
	2018 I-VI	2019 I-VI	$\frac{2019}{2018} \%$
	сая төгрөг		
Бүгд	4 555 766.6	4 632 455.1	101.7
Уул уурхай, олборлолт	2 774 147.8	2 660 810.9	95.9
Нүүрс олборлолт	756 796.4	582 249.9	76.9
Газрын тос, шатдаг хий олборлолт	524 380.5	502 469.1	95.8
Төмрийн хүдэр олборлолт	1 472 557.5	1 554 669.8	105.6
Бусад ашигт малтмал олборлолт	20 413.4	21 422.1	104.9
Боловсруулах үйлдвэрлэл	1 288 534.7	1 423 924.9	110.5
Хүнсний бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	640 894.4	617 343.3	96.3
Мах, загас, ногоо, тос боловсруулалт	75 795.9	58 626.4	77.3
Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	94 102.4	107 671.0	114.4
Үр тарианы гурил, малын тэжээл	116 613.3	82 544.4	70.8
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн	67 415.1	88 440.1	131.2
Ундаа үйлдвэрлэл	286 967.7	280 061.4	97.6
Тамхи үйлдвэрлэл	11 401.4	10 293.0	90.3
Нэхмэлийн үйлдвэрлэл	283 064.4	417 528.6	147.5
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт	7 213.2	6 435.3	89.2
Арьс шир боловсруулах үйлдвэр	9 993.0	10 233.6	102.4
Мод, модон эдлэл үйлдвэрлэл	7 050.6	4 390.7	62.3
Цаас, цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	8 292.1	12 127.9	146.3
Хэвлэл болон дуу бичлэгийн үйл ажиллагаа	15 292.8	19 347.3	126.5
Кокс, шингэн болон цацраг идэвхт түлш	202 625.7	176 911.7	87.3
Химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	50 207.8	75 888.3	151.1
Резинэн болон хуванцар бүтээгдэхүүн	10 052.6	12 711.3	126.4
Төмөрлөг бус эдлэлийн үйлдвэрлэл	28 880.7	30 162.9	104.4
Төмрийн үйлдвэрлэл	432.8	19 667.6	45.4*
Машин тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэл үйлдвэрлэл	6 305.5	3 285.7	52.1
Бичиг хэргийн болон тооцоолох техник үйлдвэрлэл	427.7	841.1	196.7
Эмнэлгийн багаж хэрэгсэл үйлдвэрлэл	791.3	153.2	19.4
Тээврийн бусад хэрэгсэл үйлдвэрлэл	2 063.5	1 678.1	81.3
Мебель тавилга үйлдвэрлэл, бусад үйлдвэрлэл	3 545.2	4 925.3	138.9
Цахилгаан, дулаан, усан хангамж	493 084.1	547 719.3	111.1
Цахилгаан, дулаан уур үйлдвэрлэлт	466 721.9	518 144.4	111.0
Ус ариутгал, усан хангамж	26 362.2	29 574.9	112.2

*дахин

Хүснэгт 27. Аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүний борлуулалт, салбараар, өссөн дүн, оны үнээр

Салбар	Аж үйлдвэрийн борлуулалт			
	2018 I-VI	2019 I-VI	$\frac{2019}{2018} \%$	үүнээс: экспорт, %
	сая төгрөг			
Бүгд	5 260 445.9	5 921 440.0	112.6	62.5
Уул уурхай, олборлолт	3 041 222.6	3 343 314.7	109.9	82.8
Нүүрс олборлолт	574 851.3	410 332.3	71.4	62.7
Газрын тос, шатдаг хий олборлолт	514 213.2	473 195.0	92.0	100.0
Төмрийн хүдэр олборлолт	1 930 976.9	2 430 484.9	125.9	83.1
Бусад ашигт малтмал олборлолт	21 181.2	29 302.5	138.3	53.3
Боловсруулах үйлдвэрлэл	1 725 050.9	2 029 263.5	117.6	45.9
Хүнсний бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	696 597.3	805 770.5	115.7	3.1
Мах, загас, ногоо, тос боловсруулалт	89 452.1	86 051.7	96.2	25.0
Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	103 575.6	120 419.1	116.3	
Үр тарианы гурил, малын тэжээл	97 363.1	91 490.7	94.0	3.0
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн	78 331.9	104 714.9	133.7	
Ундаа үйлдвэрлэл	327 874.6	403 094.1	122.9	0.2
Тамхи үйлдвэрлэл	36 801.5	32 226.3	87.6	
Нэхмэлийн үйлдвэрлэлт	221 153.2	328 638.6	148.6	75.1
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт	7 426.7	6 828.2	91.9	
Арьс шир боловсруулах үйлдвэр	10 366.8	8 392.1	81.0	28.7
Мод, модон эдлэл үйлдвэрлэл	6 799.6	5 071.5	74.6	
Цаас, цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	8 311.7	12 142.8	146.1	
Хэвлэл болон дуу бичлэгийн үйл ажиллагаа	15 106.4	18 989.6	125.7	
Кокс, шингэн болон цацраг идэвхт түлш	621 068.0	656 487.8	105.7	100.0
Химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	49 300.3	80 301.7	162.9	
Резинэн болон хуванцар бүтээгдэхүүн	11 089.6	14 352.5	129.4	
Төмөрлөг бус эдлэлийн үйлдвэрлэл	28 032.7	30 374.0	108.4	
Төмрийн үйлдвэрлэл	523.8	18 112.0	34.6*	1.9
Машин тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэл үйлдвэрлэл	5 115.2	3 278.4	64.1	30.3
Бичиг хэргийн болон тооцоолох техник үйлдвэрлэл	386.2	487.4	126.2	
Эмнэлгийн багаж хэрэгсэл үйлдвэрлэл	787.9	325.5	41.3	
Тээврийн бусад хэрэгсэл үйлдвэрлэл	2 084.5	1 745.4	83.7	
Мебель тавилга үйлдвэрлэл, бусад үйлдвэрлэл	4 099.5	5 739.2	140.0	1.5
Цахилгаан, дулаан, усан хангамж	494 172.4	548 861.8	111.1	
Цахилгаан, дулаан уур үйлдвэрлэлт	466 608.2	518 141.1	111.0	
Ус ариутгал, усан хангамж	27 564.2	30 720.7	111.5	

*дахин

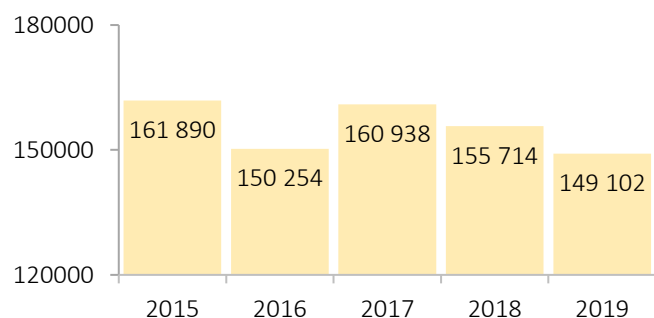

МАЛАЖ АХУЙ

Мал төллөлт, төл бойжилт: Нийслэлийн хэмжээнд 2018 оны жилийн эцэст тоологдсон төллөх насны нийт 200.1 мянган хээлтэгч малын 150.8 мянга (75.4%) нь 2019 оны эхний 6 сард төллөсөн байна. Эм хонины 78.1 хувь, эм ямааны 79.7 хувь, үнээний 68.3 хувь, гүүний 63.4 хувь, ингэний 63.7 хувь нь төллөжээ.

Нийт 150973 төл мал гарснаас 1871 (1.2%) нь хорогдож, 149102 төл бойжиж, төл бойжилт 98.8 хувьтай байна.

Зураг 36. Бойжуулсан төлийн тоо, оны эхний 6 сард

Мал төллөлтийн мэдээг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад төллөсөн хээлтэгч 9.3 (5.8%) мянган толгойгоор, бойжсон төл 6.6 (4.2%) мянган толгойгоор буурсан байна.

Бойжуулсан нийт төлийн 6.6 хувийг унага, 18.9 хувийг тугал, 42.6 хувийг хурга, 31.8 хувийг ишиг эзэлжээ.

Хүснэгт 28. Төл бойжилт, оны эхний 6 сард

Дүүрэг	Төллөсөн хээлтэгч	Гарсан төл	Хорогдсон төл	Бойжсон төл	Төл бойжилт
Нийслэлийн дүн	150 849	150 973	1 871	149 102	98.8
Багануур	66 069	66 074	573	65 501	99.1
Багахангай	10 639	10 639	20	10 619	99.8
Баянзүрх	15 473	15 473	1 037	14 436	93.3
Налайх	16 595	16 657	157	16 500	99.1
Сонгинохайрхан	32 954	32 954	41	32 913	99.8
Хан-Уул	9 119	9 176	43	9 133	99.5

Хүснэгт 29. Төл бойжилт, төрлөөр, оны эхний 6 сард

Үзүүлэлт	2017	2018	2019	Үүнээс:				
				ботго	унага	тугал	хурга	ишиг
Гарсан төл	164 545	160 263	150 973	44	9 955	28 593	64 200	48 181
Бойжсон төл	160 938	155 714	149 102	42	9 832	28 328	63 451	47 449
Хорогдсон төл	3 607	4 549	1 871	2	123	265	749	732
Бойжилтын хувь	97.8	97.2	98.8	95.4	98.8	99.1	98.8	98.5

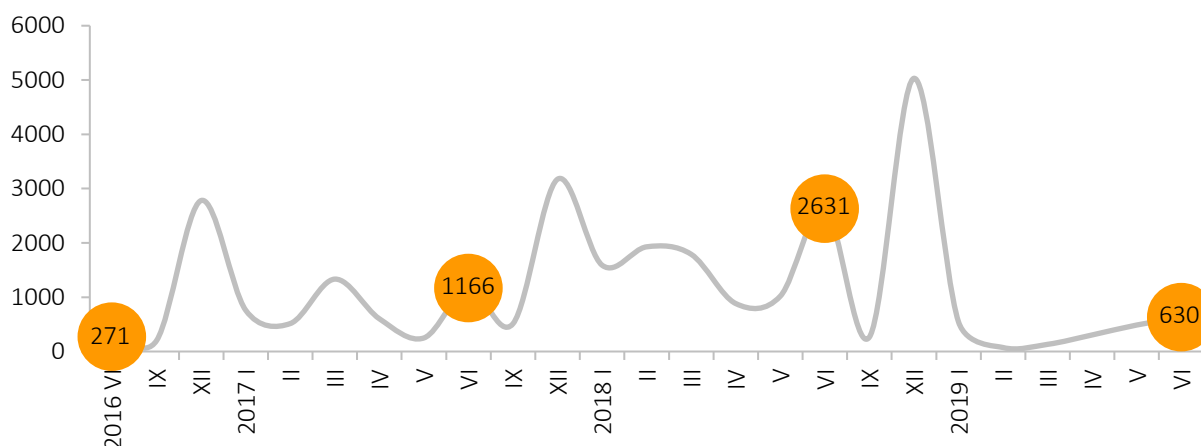
Том малын зүй бус хорогдол: Нийслэлийн хэмжээнд 2019 оны эхний 6 сард 2173 толгой том мал зүй бусаар хорогдсон нь оны эхний нийт малын 0.5 хувьтай тэнцэж байна. Хорогдсон нийт малын 816 (37.5%) нь хээлтэгч мал байв.

Том малын зүй бус хорогдлыг төрлөөр нь авч үзвэл 13.2 хувийг адуу, 16.5 хувийг үхэр, 35.2 хувийг хонь, 35.1 хувийг ямаа эзэлж байна.

Хүснэгт 30. Том малын зүй бус хорогдол, дүүргээр, оны эхний 6 сард

Төрөл	2016 I-VI		2017 I-VI		2018 I-VI		2019 I-VI	
	Хорогдсон мал	хээлтэгч	Хорогдсон мал	хээлтэгч	Хорогдсон мал	хээлтэгч	Хорогдсон мал	хээлтэгч
Нийслэлийн дүн	3 429	743	4 627	1 010	9 841	2 375	2 173	816
Багануур	662	84	2 263	421	1 563	425	1 071	240
Багахангай	212	76	170	-	843	-	170	170
Баянзүрх	663	207	594	230	1 530	330	535	212
Налайх	806	139	582	78	1 137	210	190	45
Сонгинохайрхан	813	54	282	41	3 374	999	53	53
Сүхбаатар	64	-	50	27	82	18	-	-
Хан-Уул	195	182	683	213	1 312	393	154	96
Чингэлтэй	14	1	3	-	-	-	-	-

Зураг 37. Том малын зүй бус хорогдлын мэдээ, сараар

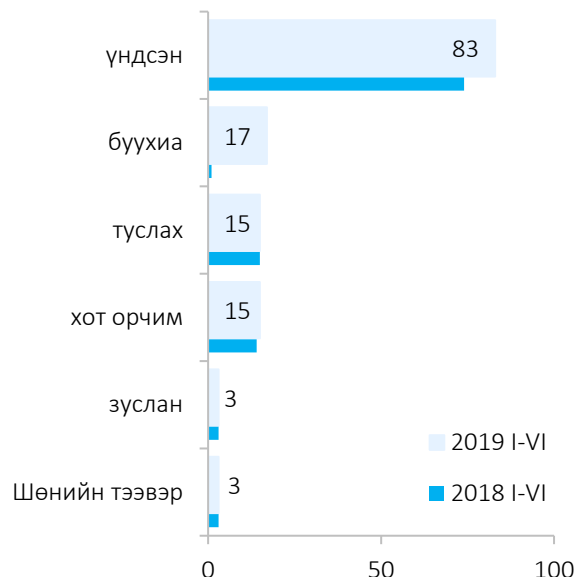

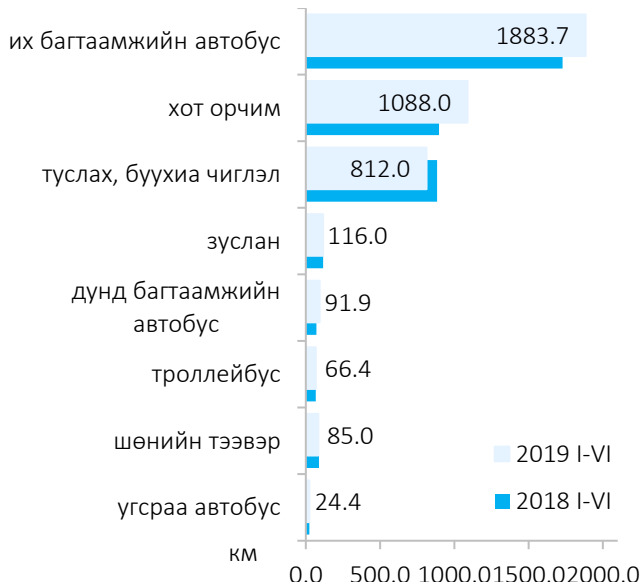
НИЙТИЙН ТЭЭВРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ

2019 оны эхний 6 сард Нийслэлийн Нийтийн тээврийн үйлчилгээний газраас Улаанбаатар хотын дотор болон хот орчимд 4.2 мянга шахам км урттай, 136 чиглэлд нийтийн тээврийн үйлчилгээг зохион байгуулж, иргэдэд хүргэсэн байна. Нийтийн тээврийн үйлчилгээний үндсэн чиглэлийн тоо өмнөх оны мөн үеэс 12.2 хувиар өсөж, хот доторх их багтаамжийн автобусны чиглэлийн урт 155.8 км-ээр нэмэгджээ.

Зураг 38. Зорчигч тээврийн чиглэлийн тоо

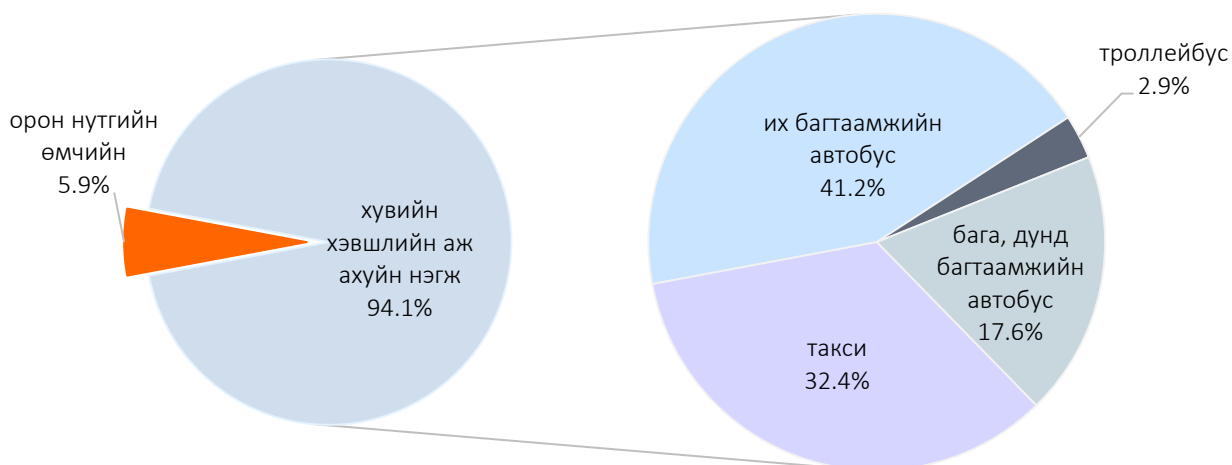
Зураг 39. Зорчигч тээврийн чиглэлийн урт

2019 оны эхний 6 сард нийслэлийн нийтийн тээврийн үйлчилгээг 34 аж ахуйн нэгж эрхлэн явуулсан нь өмнөх оны мөн үеэс 1 (2.9%) аж ахуйн нэгжээр цөөрсөн байна. Тухайлбал, хувийн хэвшлийн бага багтаамжийн автобусаар үйлчлэгч аж ахуйн нэгжийн тоо 1 (16.7%)-аар, их багтаамжийн автобусных 2 (12.5%)-оор буурч, такси үйлчилгээ эрхлэгчдийн тоо нэгээр нэмэгджээ.

Нийслэлийн нийтийн тээврийн үйлчилгээний салбарт үйл ажиллагаа явуулж буй нийт аж ахуйн нэгжийн дийлэнх хэсгийг (94.1%) хувийн хэвшлийн аж ахуйн нэгжүүд эзэлж байна.

Зураг 40. Нийтийн тээврийн үйлчилгээний салбарт ажиллаж буй ААН, хувиар, 2019 оны эхний 6 сард

Нийслэлийн нийтийн тээврийн үйлчилгээ үзүүлэгч аж ахуйн нэгжүүд 2019 оны эхний 6 сард 276.8 сая хүн километрийн ажил үйлчилгээг гүйцэтгэн, давхардсан тоогоор 81.4 сая хүн тээвэрлэж, 33.1 тэрбум төгрөгийн орлоготой ажиллажээ.

Өмнөх оны мөн үеэс зорчигч эргэлтийн хэмжээ 30.6 (10.0%) сая хүн километрээр, зорчигчдын тоо 9.0 сая (10.0%) хүнээр, үйлчилгээний орлого 1.1 тэрбум (3.4%) төгрөгөөр тус тус буурсан байна.

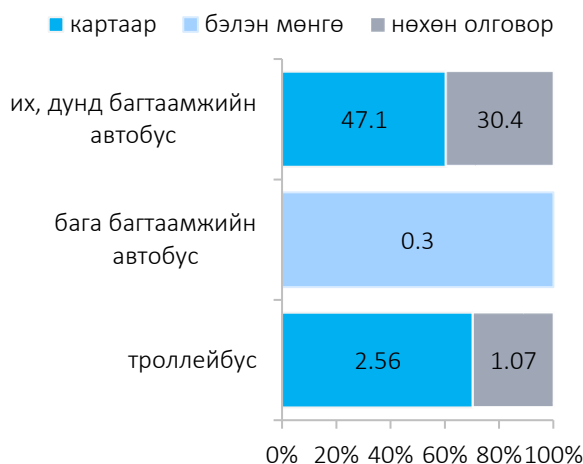
Хүснэгт 31. Нийтийн тээврийн үйлчилгээний үзүүлэлт, төлбөрийн хэлбэрээр, 2019 оны эхний 6 сард

Тээврийн хэрэгсэл, төрөл, өмчлөлөөр	Аж ахуйн нэгж (тоо)	Орлого (тэрбум төгрөг)				Зорчигч (сая хүн)			
			карт	бэлэн мөнгө	нөхөн олго- вор		карт	бэлэн мөнгө	нөхөн олго- вор
Зорчигч тээврийн ⁹ ОНӨААТҮГ	2	10.6	6.0	-	4.6	26.5	16.6	-	9.9
Автобус (хувийн)	14	22.3	12.3	-	10.0	54.1	32.7	-	21.4
Троллейбус (хувийн)	1	0.16	0.09	-	0.07	0.5	0.33	-	0.14
Бага, дунд багтаамжийн автобус	6	0.11	-	0.11	-	0.3	-	0.3	-
Дүн	23	33.1	18.3	0.11	14.67	81.4	49.63	0.3	31.44

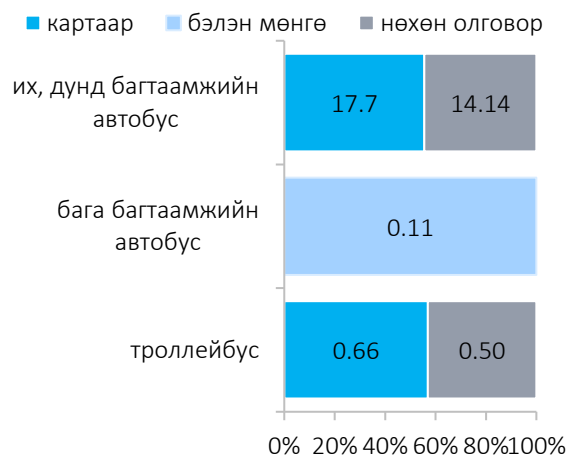
2019 оны эхний 6 сард бүрдүүлсэн нийтийн тээврийн үйлчилгээний нийт орлогын 55.4 хувийг цахим картын орлого, 0.3 хувийг бэлэн мөнгө, 44.3 хувийг “нөхөн олговор”-ын орлого эзэлж байна.

Нийтийн тээврийн үйлчилгээний үндсэн үзүүлэлт болох тээвэрлэсэн зорчигч болон үйлчилгээний орлогын зонхилох хэсэг нь их, дунд багтаамжийн автобусны үйлчилгээнд ногдож байна. Тухайлбал, 2019 оны эхний 6 сард нийт 77.5 сая хүн (95.2%) их, дунд багтаамжийн автобусаар зорчиж, үйлчилгээний нийт орлогын 96.4 хувийг бүрдүүлжээ. Цахилгаан тээврийн хувьд зорчигчдын 4.5 хувь, тээврийн нийт орлогын 3.6 хувь нь тус тус ногдож байгаа юм.

Зураг 41. Зорчигчдын тоо, сая хүн, төлбөрийн хэлбэрээр

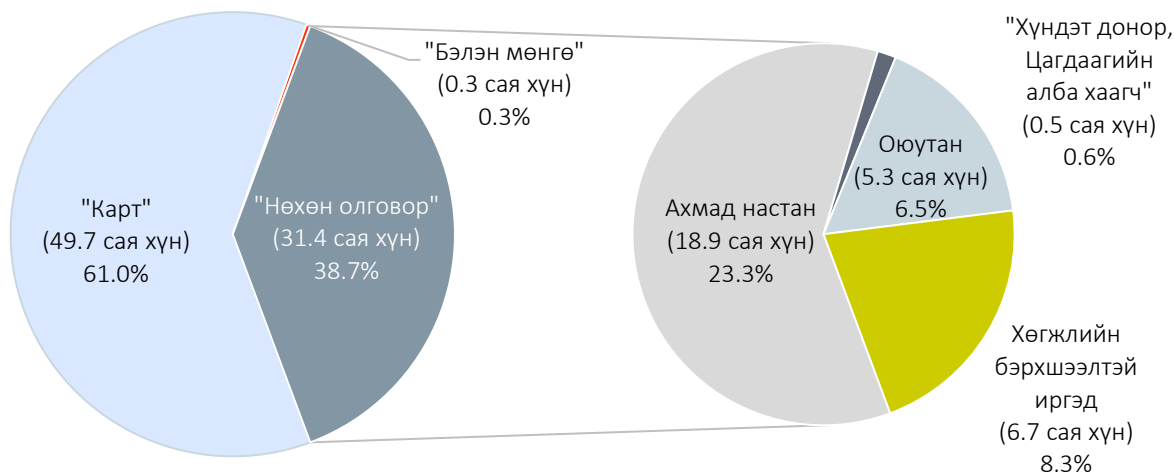

Зураг 42. Үйлчилгээний орлого, тэрбум төгрөг, төлбөрийн хэлбэрээр

⁹ 2018 оны 8 дугаар сараас эхлэн Зорчигч тээвэр гурав ОНӨААТҮГ үйл ажиллагаа явуулж эхэлсэн.

Зураг 43. Зорчигчдын үндсэн үзүүлэлт, төлбөрийн хэлбэрээр, 2019 оны эхний 6 сард

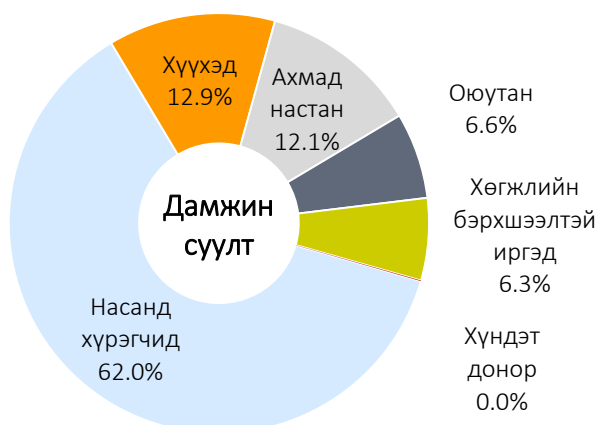

2019 оны эхний 6 сард нийтийн тээврээр зорчигчдын 61.0 хувь нь цахим картаар үйлчлүүлж, 0.3 хувь нь бэлэн мөнгө төлж зорчсон байна. Хөлс төлөлтийн цахим картаар үйлчлүүлсэн нийт зорчигчдын 39.5 сая (79.6%) гаруй нь насанд хүрэгчид байгаа бол “бэлэн мөнгө төлсөн” зорчигчдын 11.6 хувь нь хүүхдүүд байна.

Мөн цахим системийн бүртгэлээр зорчигчдын 23.3 хувийг ахмад настанууд, 6.5 хувийг оюутнууд эзэлж байгаа бол 8.3 хувь нь хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд, үлдэх 0.6 хувь нь хүндэт донор болон цагдаагийн алба хаагчид байна.

Нийт зорчигчдын 38.7 хувь нь нөхөн олговрын хөнгөлөлтөөр зорчжээ. Өөрөөр хэлбэл, давхардсан тоогоор 2019 оны эхний 6 сард нийтийн тээврийн хэрэгслээр 31.4 сая гаруй хүн үнэ төлбөргүй үйлчлүүлж, эдгээр хүмүүсийн үйлчилгээний төлбөрт төрөөс 14.6 тэрбум төгрөгийг тээвэрлэгч аж ахуйн нэгжүүдэд нөхөн олговор хэлбэрээр шилжүүлсэн байна.

Зураг 44. Дамжин суултаар зорчигчид, хувиар

2019 оны эхний 6 сард тээвэрлэсэн нийт зорчигчдын 9.2 сая (11.3%) нь дамжин суултаар зорчилт хийсэн байна. Тухайлбал, цахим карт ашиглан дамжин суултаар зорчсон 6.9 сая орчим хүний 82.8 хувийг насанд хүрэгчид эзэлжээ.

Харин нөхөн олговрын хөнгөлөлт эдэлж, дамжин суултын зорчилт хийсэн нийт зорчигчдын 48.3 хувь нь ахмад настанууд, 25.2 хувь нь хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд байхад 26.3 хувь нь оюутнууд байв.

2019 оны эхний 6 сард нийтийн тээврийн хэрэгслээр төлбөртэй зорчих U-money цахим картыг 104.9 мянган ширхэг борлуулсны 77.6 мянга (74.0%) нь энгийн, 27.3 мянга (26.0%) нь хүүхдэд зориулсан карт эзэлжээ. Хөнгөлөлттэй зорчих цахим картын хувьд 11.3 мянган ширхэг шинэ олголт хийгдсэний 7.7 мянга (68.3%) нь ахмад настанд, 2.6 мянга (23.4%) нь хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд, 0.9 мянга (8.1%) нь оюутнуудад олгогдсон байна. Түүнчлэн нийслэлийн хэмжээнд карт борлуулах гэрээт 533 цэг ажилласны 416 (78.0%) нь цэнэглэх үндсэн цэг байгаа бол 3.0 хувийг U-money үйлчилгээний цэг болон хэрэглэгчийн төв, үлдэх 19.0 хувийг бусад ангилалын гэрээт цэгүүд эзэлж байна.

2019 оны эхний 6 сард нийтийн тээврийн парк шинэчлэлт “нөхөн хангалт”-аар нийтдээ 99 тээврийн хэрэгслээр хийгдэж (их багтаамжийн хуучин 15 автобус, 84 такси), стандартын шаардлага хангахгүй болж 12-оос дээш жилээр ашиглагдаж хуучирсан 246 тээврийн хэрэгсэл (их багтаамжийн хувийн хэвшлийн 182, туслах болон буухиа чиглэлийн дунд, бага багтаамжийн 5 автобус, 59 такси) үйлчилгээнээс хасагдсан байна.

Хүснэгт 32. Нийтийн тээврийн хөдлөх бүрэлдэхүүний тоо

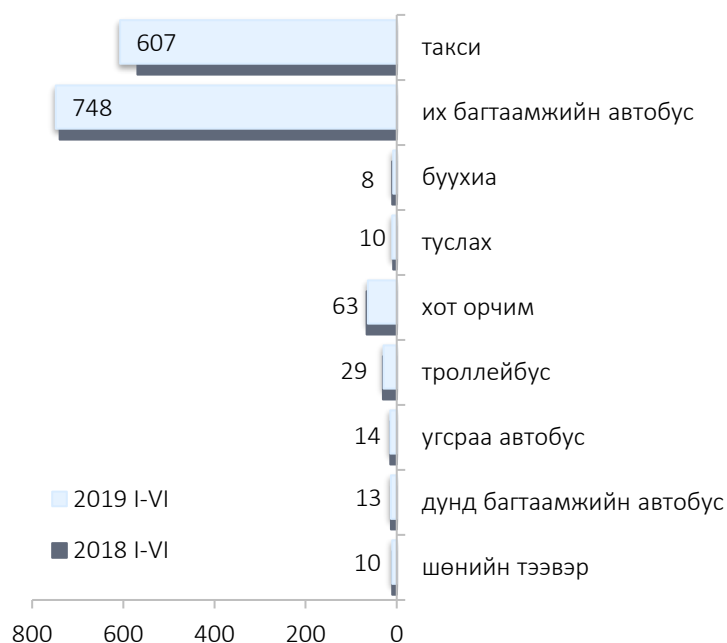
Дансны хөдлөх бүрэлдэхүүн		2018 I-VI	2019 I-VI
Бүгд		1 766	1 820
Их багтаамжийн автобус	Төрийн өмч	269	270
	Хувийн өмч	798	816
Дунд багтаамжийн автобус	Төрийн өмч	30	29
	Хувийн өмч	9	12
Троллейбус	Төрийн	42	42
	Хувийн	8	7
Угсраа автобус		20	20
Бага багтаамжийн автобус (хувийн)	Туслах чиглэл	11	9
	Буухиа чиглэл	10	8
Такси		569	607

Нийтийн тээврийн үйлчилгээг зориулалтын 1820 хөдлөх бүрэлдэхүүнтэйгээр явуулжээ. Эдгээрийн 0.9 хувь нь бага багтаамжийн автобус, 2.3 хувь нь дунд багтаамжийн, 63.5 хувь нь их багтаамжийн автобус, 33.3 хувь нь такси байна.

Шугаманд өдөрт дунджаар 900 тээврийн хэрэгсэл ажилласны 92.8 хувийг их, дунд багтаамжийн автобус эзэлсэн бөгөөд угсраа автобус 14, троллейбус 29, бага багтаамжийн 22 автобус ажиллажээ.

Шугаманд өдөрт ажилласан нийт тээврийн хэрэгслийн 71.6 хувийг хувийн хэвшлийн аж ахуйн нэгжийн тээврийн хэрэгсэл эзэлж байна.

Зураг 45. Өдөрт ажилласан тээврийн хэрэгсэл, тоо

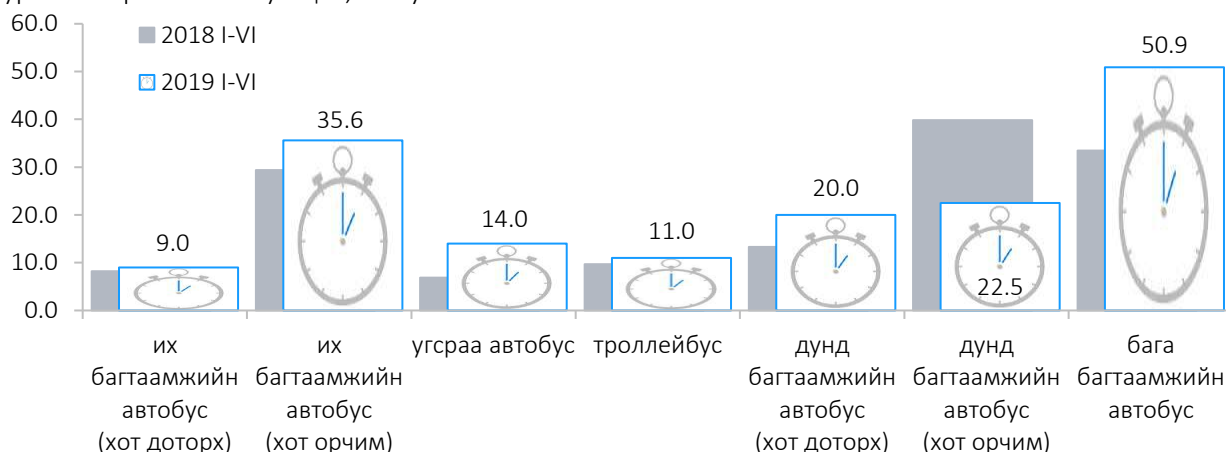

Нийтийн тээврийн үйлчилгээний газраас тээвэрлэгч аж ахуйн нэгж, байгууллагуудтай байгуулсан “Нийтийн тээврийн үйлчилгээг эрхлэн гүйцэтгүүлэх тухай гэрээ”-гээр насанд хүрэгчид их, дунд багтаамжийн автобусаар 500 төгрөг, цахилгаан тээврээр 300 төгрөг, туслах болон буухиа чиглэлийн бага багтаамжийн автобусаар 500-1300 төгрөг, хот орчмын чиглэлийн бүх төрлийн автобусаар 500-2300 төгрөгөөр (хүүхэд 200-1200 төгрөг) зорчиж байна.

Мөн дээрх гэрээнд таксины үйлчилгээний нэг төлбөрт километрийн тарифыг 1500

төгрөгөөр тогтоож, үйлчилгээнд мөрдүүлэхээр заасан нь өмнөх оны мөн үеэс 500 төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

Зураг 46. Хүлээлтийн хугацаа, минут

Зогсоолд ирэх автобус хоорондын зай буюу нийтийн тээврийн хүлээлтийн дундаж хугацааг өмнөх оны мөн үеийн үзүүлэлттэй харьцуулахад хот орчмын үйлчилгээнд ажилласан дунд багтаамжийн автобусных 17.3 минутаар буурч бусад үйлчилгээнийх 0.8-17.4 минутаар тус тус нэмэгдсэн байна.

2019 оны эхний 6 сард Нийтийн тээврийн үйлчилгээний газрын 7004-4040 үтсанд иргэдээс нийт 20711 дуудлага ирж, call-pro.mn программд бүртгэгдсэн байна. Үүнээс: 1358 (6.6%) нь нийтийн тээврийн үйлчилгээтэй холбоотой гомдол байгаа бол 19353 (93.4%) дуудлага нь иргэдээс ирүүлсэн санал, хүсэлт, асуулт байв.

Нийслэлийн нийтийн тээврийн үйлчилгээний талаар иргэдээс ирүүлсэн дээрх 1358 гомдлыг хянан судалж, 99.4%-ийг нь барагдуулж, шийдвэрлэсэн байна.

Зураг 47. Нийтийн тээврийн үйлчилгээний талаар иргэдээс ирүүлсэн гомдол, 2019 оны эхний 6 сард

ХОТЫН АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛ

Нийслэл хотын нутаг дэвсгэрт 2019 оны эхний 6 сард 109 гамшиг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 41.4 хувиар буурсан байна.

Нийт гамшигт газар хөдлөлт 1, гахайн мялзан өвчин 3, хүний үйл ажиллагаатай холбоотой 105 осол бүртгэгдсэн байна. Хүний үйл ажиллагаатай холбоотой осолд химийн бодисын 1 осол, усны 5 осол, бусад төрлийн 99 осол бүртгэгджээ. Гамшгийн улмаас 24 хүн амь насаа алдаж, 116 хүнийг аварч, гамшгийн үршгийг арилгах ажилд нийт 94.4 сая төгрөг зарцуулжээ.

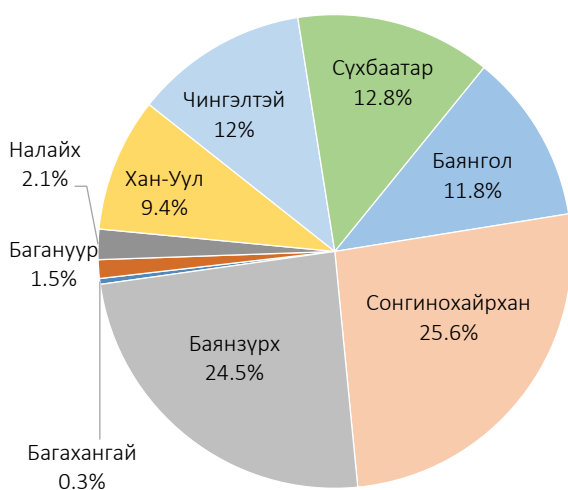
Хүснэгт 33. Гал түймрийн тоо, дүүргээр, жил бүрийн VI сард

Дүүрэг	2014	2015	2016	2017	2018	2019	$\frac{2019}{2018}$ %
Нийслэлийн дүн	1 518	1 651	1 447	1 521	1 404	1 755	125.0
Багануур	19	32	24	20	16	26	162.5
Багахангай	3	5	4	2	3	5	166.6
Баянгол	230	219	224	218	229	207	90.4
Баянзүрх	359	450	372	343	367	430	117.2
Налайх	57	48	60	48	49	36	73.5
Сонгинохайрхан	286	388	291	339	301	450	149.5
Сүхбаатар	232	248	172	208	165	225	136.4
Хан-Уул	153	161	133	161	133	165	124.1
Чингэлтэй	179	242	167	182	141	211	149.6

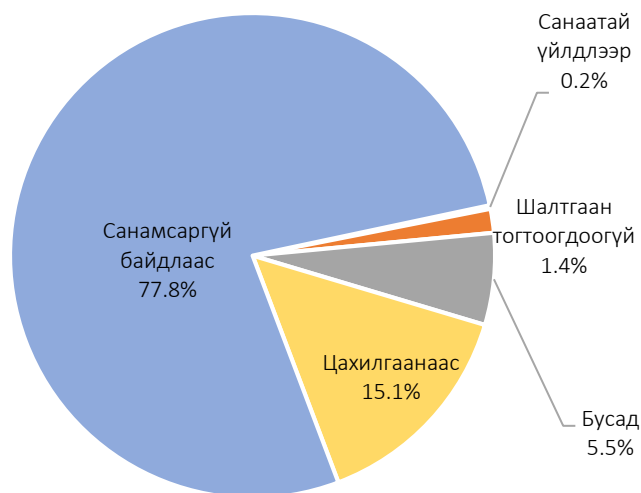
Нийслэл хотод 2019 оны эхний 6 сард ахуйн 1755 гал түймэр гарч өмнөх оны мөн үеэс 25.0 хувиар өсөв. Эхний 6 сард худал дуудлагын тоо 40 болж өмнөх сараас 2 дуудлагаар буюу 5.2 хувиар өссөн байна. Гал түймрийн улмаас 13 хүн (үүнээс, хүүхэд 4) амь насаа алдаж, 7 хүн түлэгдэж гэмтсэн байна.

Гал түймрийн аюулаас 605 хүн, 423 байшин барилга, 21.6 тэрбум төгрөгийн эд хөрөнгийг аварсан байна. Гал түймрийг гарсан шалтгаанаар нь ангилбал цахилгаанаас 265, санамсаргүй байдлаас 1366, санаатай үйлдлээр 3, шалтгаан тогтоогдоогүй 24, бусад шалтгаанаар 97 гал түймэр гарчээ.

Зураг 48. Гал түймэр, байршлаар

Зураг 49. Гал түймэр, шалтгаанаар

Гал түймэрт 630 гэр, орон сууц, 59 барилга байгууламж, тоног төхөөрөмж, 90 машин техник, малын 34 хашаа, саравч, бусад төрлийн 942 объект өртжээ. Гал түймэрт иргэний хувийн өмчийн 1048, төрийн өмчийн 352, хамтын болон гадаад улсын өмчийн 1, хувийн аж ахуйн нэгж, байгууллагын өмчийн 354 объект өртөж, нийт 2.8 тэрбум төгрөгийн хохирол учирсан байна.

Нийслэлийн Онцгой байдлын газраас 2019 оны эхний 6 сард 77 барилгын зураг төсөл, мөн ашиглалтад хүлээн авч буй 109 барилгад хяналт тавьж ажиллажээ. Түүнчлэн 16096 айл өрх, 4030 объектод үзлэг шалгалт хийж, 13635 галын зөрчил илрүүлж, 16 байгууллагын үйл ажиллагааг нь зогсоож, байгууллага, албан тушаалтан, иргэнд 992 заавал биелүүлэх албан шаардлага, 1019 мэдэгдэл хүргүүлж, 83.0 сая төгрөгийн торгууль ногдуулсан байна.

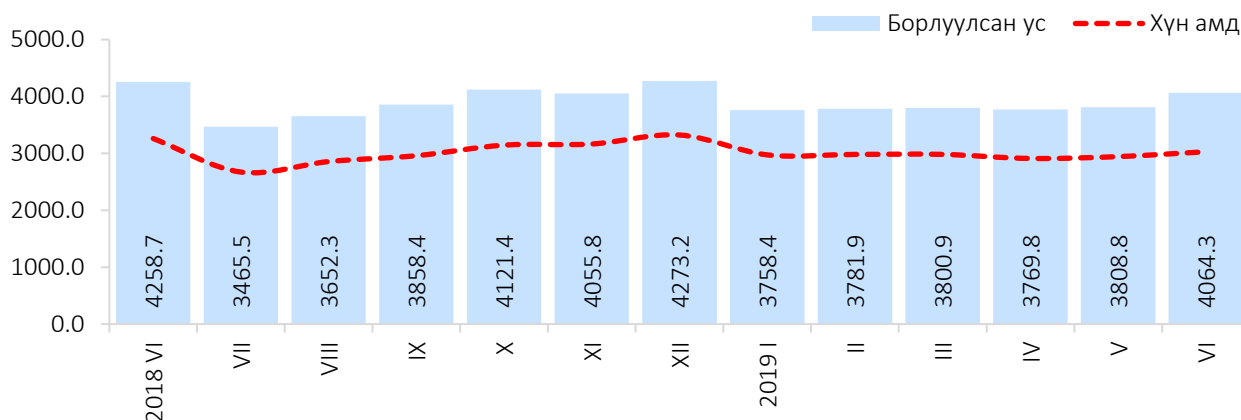
ХОТЫН НИЙТИЙН АЖ АХУЙ

2019 оны эхний 6 сард нийслэлийн хүн амд 17.8 сая.м³ (77.5%), аж ахуйн нэгж, байгууллагад 5.2 сая.м³ (22.5%) цэвэр усыг борлуулжээ. Борлуулсан усны нийт хэмжээ өмнөх оноос 1.4 хувиар буурсан байна.

Хүснэгт 34. Ус суваг ашиглалтын үйлчилгээ, жил бүрийн эхний 6 сард

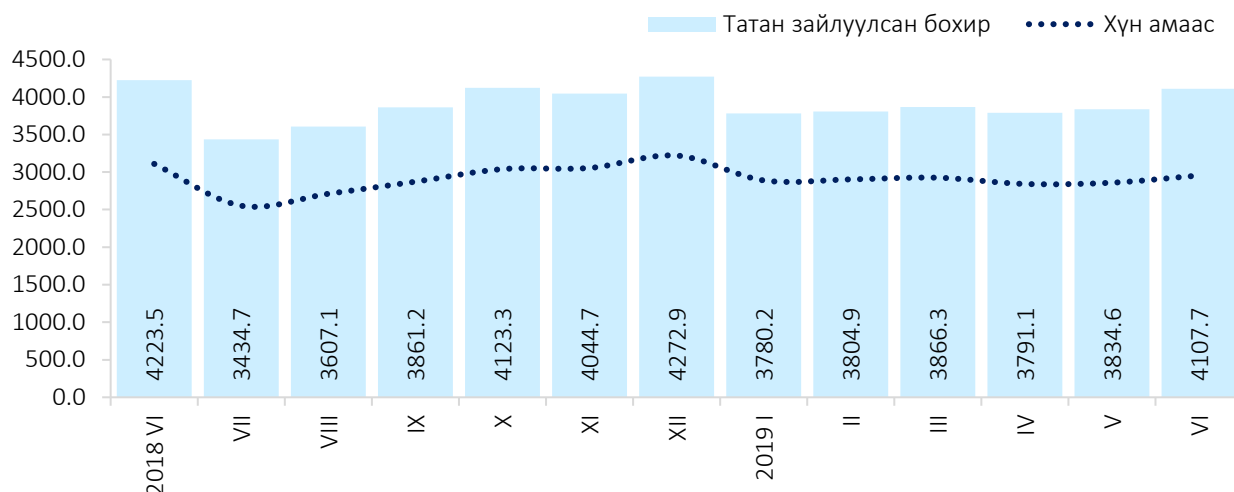
Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2015	2016	2017	2018	2019	$\frac{2019}{2018} \%$
Шахсан ус	мянган м ³	26 554.9	26 520.0	26 450.4	28 011.0	27 566.4	98.4
Борлуулсан ус	мянган м ³	23 119.1	22 519.4	23 416.6	23 308.3	22 984.1	98.6
Хүн амд	мянган м ³	17 244.7	17 250.4	18 503.3	18 263.3	17 819.7	97.6
Аж ахуйн нэгж, байгууллагад	мянган м ³	5 874.4	5 269.0	4 913.3	5 045.0	5 164.4	102.4
Татан зайлуулсан бохир	мянган м ³	22 616.6	22 519.4	23 463.1	23 131.3	23 184.8	100.2
Хүн амаас	мянган м ³	16 005.5	16 618.8	17 838.6	17 519.1	17 371.1	99.2
Аж ахуйн нэгж, байгууллагаас	мянган м ³	6 611.1	5 900.6	5 624.5	5 612.2	5 813.7	103.6
Ус борлуулалтын орлого	сая төгрөг	13 524.4	12 998.5	14 051.2	14 881.6	16 075.0	108.0
Хүн амаас	сая төгрөг	7 922.3	7 799.9	8 440.5	8 875.2	9 279.2	104.6
Аж ахуйн нэгж, байгууллагаас	сая төгрөг	5 602.1	5 198.6	5 610.7	6 006.4	6 795.8	113.1
Сувагжуулалтын орлого	сая төгрөг	8 149.9	8 762.0	9 545.8	10 260.6	12 378.6	120.6
Хүн амаас	сая төгрөг	3 559.7	4 043.0	4 371.0	4 811.5	5 628.9	117.0
Аж ахуйн нэгж, байгууллагаас	сая төгрөг	4 590.2	4 719.0	5 174.8	5 449.1	6 749.7	123.9

Зураг 50. Борлуулсан ус, сараар, мян.м³

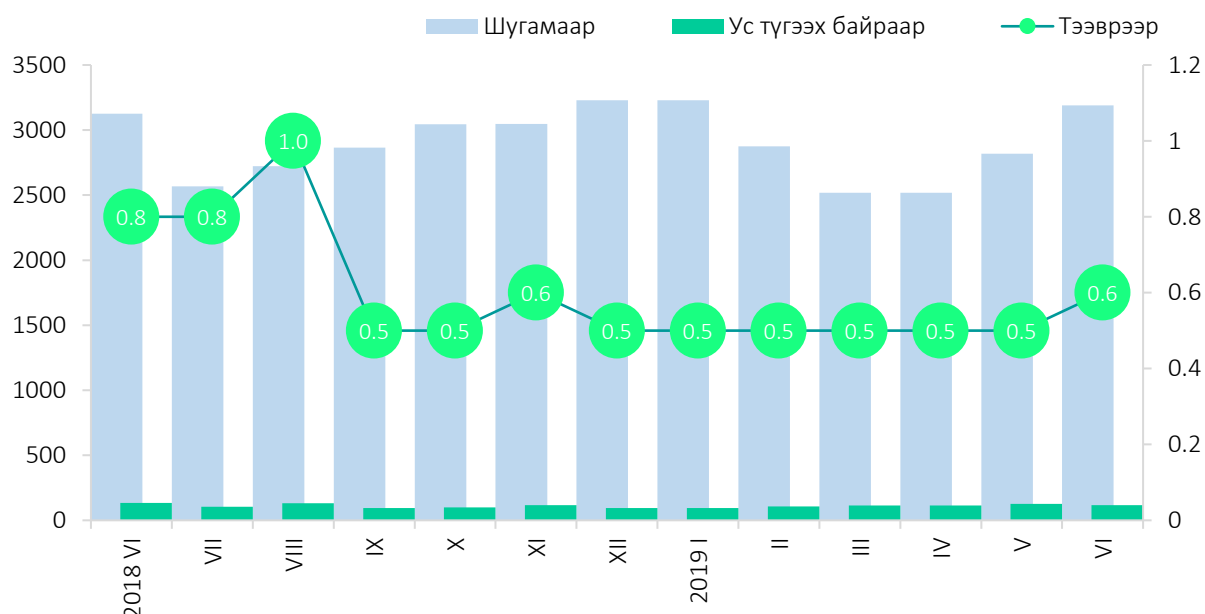

Хүн амд түгээсэн цэвэр усны 17.1 сая.м³ (96.21%) усыг төвлөрсөн шугамаар, 672.3 мян.м³ (3.77%) усыг ус түгээх байраар, 3.1 мян.м³ (0.02%) усыг тээврээр түгээсэн байна. Цэвэрлэх байгууламжаар 30.1 сая.м³ бохирьг цэвэрлэж, аж ахуйн нэгж, байгууллага, өрхийн 23.2 сая.м³ бохир шингэнийг татан зайлуулсан байна.

Зураг 51. Татан зайлуулсан бохир, сараар, мян.м³

Зураг 52. Хүн амд борлуулсан усны хэмжээ, түгээлтийн төрлөөр, мян.м³

Энэ удаагийн танилцуулгыг Үнийн мэдээ хариуцсан мэргэжилтэн Э.Зоригбат эрхлэн гаргав.

Аж үйлдвэр

(Их наяд төгрөг)

Нийт бүтээгдэхүүний
үйлдвэрлэлт 2019 I-VI **4.6** ↑1.7%
2018 I-VI **4.5**

Нийт бүтээгдэхүүний
борлуулалт 2019 I-VI **5.9** ↑12.6%
2018 I-VI **5.3**

Хот нийтийн аж ахуй

2019 оны эхний 6 сард нийслэлийн хүн амд 17.8 (77.5%) сая м³, аж ахуйн нэгж, байгууллагад 5.2 (22.5%) сая м³ цэвэр усыг борлуулжээ.

Хүн амд борлуулсан цэвэр ус (мянган метр³)

Түгээлтийн төрөл:	2019 I-VI	2018 I-VI
Төвлөрсөн шугам	17 144.4 (96.2%)	17 573.6 (96.2%)
Ус түгээх байр	672.3 (3.7%)	685.9 (3.7%)
Зөөврөөр	3.1 (0.1%)	3.8 (0.1%)

Хэрэглээний үнэ (сарын дундаж үнэ, төгрөг)

Төгрөгийн ам.доллартай
харьцах ханш
(сарын эцэст)

1US\$ = ₮

2019 VI **2 654** ↑10.0%
2018 VI **2 412**

Мах /хонь, ястай/

2019 VI **10 430** ↑38.8%
2018 VI **7 515**

Талх /Атар/

2019 VI **1 274** ↑8.9%
2018 VI **1 170**

Шатахуун /Аи-92/

2019 VI **1 882** ↑8.5%
2018 VI **1 734**

Төсөв

(тэрбум төгрөг)

Орлого 2019 I-VI **425.2** ↑4.0%
2018 I-VI **408.9**

Зарлага 2019 I-VI **567.5** ↑4.3%
2018 I-VI **543.9**

Эрүүл мэнд

Амаржсан эхийн тоо

2019 I-VI **20 074** ↑1.0%
2018 I-VI **19 870**

Төрсөн хүүхдийн тоо

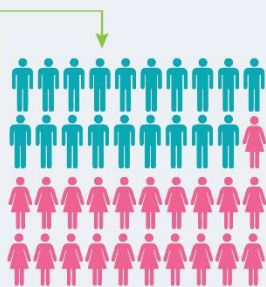
2019 I-VI **20 239** ↑1.0%
2018 I-VI **20 042**

2019 оны эхний 6 сард төрсөн хүүхдийн **10 279** (50.8%) нь эрэгтэй, **9 960** (49.2%) нь эмэгтэй, **290** (1.4%) нь ихэр, үүнээс **4** нь **3** ихэр хүүхэд байна.

Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд

2019 I-VI **6 929** ↓26.4%
2018 I-VI **9 413**

Эмэгтэйчүүд **3 694** (53.3%)

Гэмт хэрэг

Бүртгэгдсэн ГЭМТ хэрэг

2019 I-VI **11 698** ↓19.8%
2018 I-VI **14 578**

Хотын аюулгүй байдал

Гал түймрийн тоо

2019 I-VI **1 755** ↑25.0%
2018 I-VI **1 404**

Цаг агаар

Нийслэлийн нийтийн тээврийн үйлчилгээ

Нийслэлийн нийтийн тээврийн үйлчилгээ үзүүлэгч аж ахуйн нэгжүүд 2019 оны эхний 6 сард давхардсан тоогоор **81.4** сая хүн тээвэрлэж, **33.1** тэрбум төгрөгийн орлоготой ажилласан нь өмнөх оны мөн үеэс тээвэрлэсэн зорчигч **9.0 (10.0%)** сая хүнээр, үйлчилгээний орлого **1.1 (3.4%)** тэрбум төгрөгөөр тус тус буурсан байна.

Орлого:

2019 I-VI 2018 I-VI

55.4%

56.4%

0.3%

2.2%

44.3%

41.4%

Цахим карт

Бэлэн мөнгө

Нөхөн олговор

Зорчигч:

2019 I-VI 2018 I-VI

61.0%

65.2%

0.3%

1.3%

38.7%

33.5%

2019 I-VI

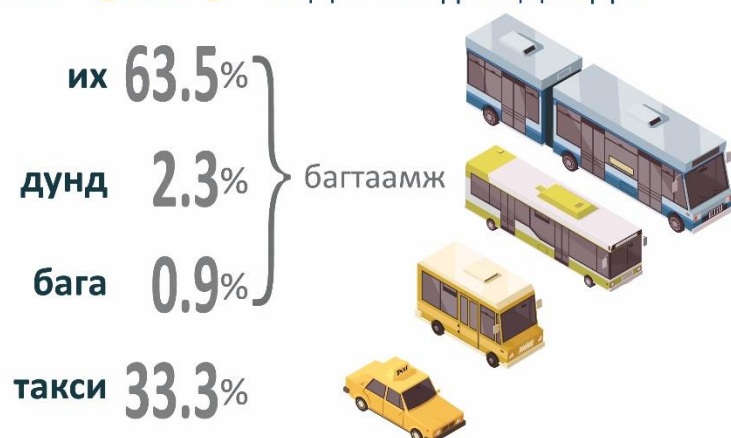
Карт борлуулалт: **104.9** мянга

Энгийн **77.6** (74.0%) мянга

Хүүхдийн **27.3** (26.0%) мянга

1 820

Нийтийн тээврийн үйлчилгээний хөдлөх бүрэлдэхүүн

Шугаманд өдөрт дунджаар **900** тээврийн хэрэгсэл ажилласны **92.8** хувийг их, дунд багтаамжийн автобус эзэлж байна.

2019 I-VI

Нийтийн тээврийн хүлээлтийн хугацаа, минут

Их багтаамжийн автобус **9.0**

Угсраа автобус **14.0**

Цахилгаан тээвэр **11.0**

2019 I-VI Хөнгөлөлттэй зорчих карт

Шинэ олголт: **11.3** мянга

Ахмад настан

7.7 (68.3%) мянга

Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд

2.6 (23.4%) мянга

Оюутан

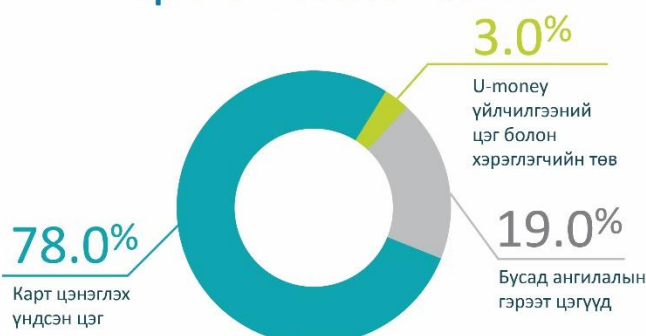

0.9 (8.1%) мянга

Нийслэлийн хэмжээнд 2019 оны эхний 6 сард карт борлуулах гэрээт

533

ЦЭГ ажилласан байна.

www.1212.mn

www.ubstat.mn

Нийслэлийн Статистикийн газар

ХОЛБОО БАРИХ

Хаяг: Хангарди ордон
Сүхбаатарын талбай,
Жигжиджавын гудамж-9
Бага тойруу 15160

Утас: +(976)-11-328787
+(976)-11-327946
+(976)-11-322783